282. številka. V Ljubljani, v sredo 27. novembra 1918. LI. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:
celo leto skupaj naprej . . K 40·—
pol leta . . . . „ 20·—
četrt leta . . . . „ 10·—
na mesec . . . . „ 3·50

za Nemčijo:
celo leto naprej . . . . K 45·—

za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej . . . . K 50·—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, pritličje, levo). **Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.**

Izhaja vsak dan zvečer, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 *mm* visok ter 54 *mm* širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja **v Ljubljani:**
dostavljen na dom ali če se hodi ponj:
celo leto naprej . . . . K 36·—
pol leta . . . . „ 18·—
četrt leta naprej . . . . K 9·—
na mesec . . . . „ 3·—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se nevračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadstr. levo), **telefon št. 34.**

„Kranjska hranilnica“.

S času primerno pazljivostio prečital sem vaš članek iz peresa g. dr. Kokalja o »Kranjski hranilnici«.

Dovolite mi kot Nemcu, da povem nekaj svojih misli k temu članku, kateremu se ne da odrekati največje aktualnosti. Moje besede bodo odkritosrčne. Radi svoje odkritosrčnosti bodo morebiti marsikomu neljube. Po volji ne bodo zlasti onim profesorjem na nemški gimnaziji in realki, ki so doslej na največjo škodo v slovenskih deželah živečih mirnih Nemcev delali veleneмško politiko izza svojega varnega plota.

Toda naj bo ti gospodi moja odkritosrčna beseda po volji ali ne, to je postranska reč. Meni je pri srcu dobrobit vseh na slovenskem ozemlju živečih poštenih Nemcev, ki so doslej tu mirno in brez vsakega huškanja našli svoj vsakdanji kruh s poštenim delom in to je glavna stvar.

Morebiti ne bo odveč, če opomnim, da sem pristen Nemec. Nemec sem, porojen od nemškega očeta in nemške matere, čegar zibelka je tekla daleč od tu na res nemških tleh. Iz tega sledi, da nisem morda kak slovenski odpadnik, ki je v očigled izpremenjenim državnim in političnim razmeram tako čez noč vrgel raz sebe svojo stramm-nemško srajco in se oblekel v jugoslovansko surko — seveda iz pristnega prepričanja!

Kot Nemec sem prišel med vas in našel tu svoj pošteni kruh. Kot Nemec sem smatral za svojo dolžnost, da se čim preje priučim jeziku onega naroda, ki mi daje vsakdanji kruh. Temu jeziku sem se tudi priučil in ga govoril celo v onih časih, ko so moji rojaki še sanjali o miru z mečem, ki naj bi spravil vesoljni svet pod našo peto.

Toda s tem bodi dovolj povedano o moji osebi in naj se vrnem k stvari.

Kakor sem uvodoma že omenil, sem pazljivo prečital članek g. dr. Kokalja o »Kranjski hranilnici«. Saj ta članek tudi zasluži, da se ga v sedanjih bistveno izpremenjenih, za Nemce na slovenskem ozemlju veleresnih časih vzame temeljito v pretres in upoštevanje. V življenskem interesu nas v jugoslovanski državi živečih Nemcev je, da pred svetovnimi dogodki ne igramo nesrečne vloge ptiča-noja in da opustimo dosedanjo svojo smešno politiko, ki smo jo vodili raz svoj vaški zvonik.

Bistveno se moramo izpremeniti, izpremeniti se moramo od zunaj na znotraj, prilagoditi se moramo sedanjemu času, ustvarjenemu po ravnokar končani svetovni vojni, ako hočemo kot narod dobiti svoje mesto na zemeljski obli.

Obrnimo le nekoliko svoj pogled nazaj v zgodovino in vedeli bomo takoj, kaj nam velevajo naši življenski interesi, naša dolžnost in končno skrb za naš narodni obstanek.

Ko smo Germani vstopili v svetovno zgodovino, našla nas je ona sužnje v hišah ponosnih Rimljanov, takrat gospodarjev vsega znanega sveta. Kot sužnji smo morali streči omehkuženim potomcem slavnih Scipionov, Katonov, skrbeti za njihovo osobno varnost in kratkočasiti njihove Agripine in Mesaline.

Na to smo popolnoma pozabili, odkar smo leta 1870. porazili z mečem svoje francoske sosede. Od tedaj smo postali čez noč narod gospodov, ki je hotel s svojim mečem ustrahovati in podjarmiti cel svet. Cezarska blaznost je ckužila našo vidno glavo ob reki Spreji in vseobča oholost in brezmejna nadutost polastila se je vse naše inteligence. V koš smo vrgli vse pojme o človečanstvu, hoteli smo biti le narod gospodov in vse druge narode kratkomalo zasužnjiti.

Toda na nas se je uresničil oni nemški pregovor, ki pravi, da prihaja oholost pred padcem. Svetovna krvava vojna nas je po štirih letih zmagovanja, po štirih letih obožavanja naših malikov Viljema, Hindenburga in Ludendorfa zdrobila, strla in vrgla v prah.

Ali naj danes še obdržimo ono nesrečno oholost, ki nam je nakopala sovraštvo celega kulturnega sveta in nam zopet vrnila ono neslavno ime barbarov, s katerim so germanski narodi in plemena vstopili v svetovno zgodovino.

Ne in tisočkrat ne! Opustiti moramo to nesrečno oholost, vreči jo moramo raz se kakor okuženo suknjo, postati ponižni, prilagoditi se današnjim razmeram demokratizma, svobode in samoodločbe, ako nočemo, da bo šla zgodovina preko nas na dnevni red.

Storiti moramo to, ako nočemo, da se bo svetovna zgodovina končala z nami tako, kakor se je začela. Kot sužnji in hlapci smo prvič nastopili v nji, kot sužnji in hlapci jo bomo tudi završili, ako o b d v a n a j s t i u r i preslišimo obupni klic hladne pameti in najprimitivnejše razsodnosti.

Po teh nekoliko daljših zgodovinskih reminiscencah, katerih navedba se pa mi je zdela potrebna, naj se vrnem zopet k članku g. dr. Kokalja.

Odkrito moram takoj izjaviti, da se mi zdijo predlogi g. dr. Kokalja vsega uvaževanja vredni, zelo aktualni, toda tudi sprejemljivi in izvršljivi.

To hočem takoj dokazati.

Po zadnjem uradnem računskem zaključku »Kranjske hranilnice« iz leta 1913 obstojalo je osobno stanje vseh članov d r u š t v a »Kranjske hranilnice« iz 56 članov, od katerih sta bila 2 častna in 54 p r a v i h.

Izmej častnih članov je eden umrl in drugi je častniški zbor nekdanjega 17. pešpolka. Vsled tega lahko pri pretresovanju predlogov g. dr. Kokalja mirnim srcem preidem častno članstvo d r u š t v a »Kranjske hranilnice«.

Od p r a v i h članov jih je od števila 54 najmanj kakih 12 od tedaj pomrlo, nekaj se jih bo pa v kratkem izselilo. Ostalo jih je torej še okrog 40 in s tem »Rumpfparlamentom« moram računati, ne da bi se kaj pečal z vprašanjem, ako sme tako skrčeno d r u š t v o, ne da bi bil že leta in leta sklican kak občni zbor, raz zakonito stališče še nadalje tako nemoteno poslovati in b r e z p r a v e g a n a d z o r s t v a upravljati milijone njemu z a u p a n e g a denarja.

O teh 40 še preostalih p r a v i h članov d r u š t v a »Kranjske hranilnice« domnevam s polno upravičenostjo, da bodo ostali v novi državi SHS in seveda prevzeli nase vse pravice novih državljanov in seveda tudi vse — dolžnosti.

Prepričan sem, da bo n. pr. g. Bamberg kot predsednik hotel tudi v Jugoslaviji obdržati svojo tiskarno in knjigarno, da g. grof Barbo in graščak g. Adolf Galle ne bosta zažgala svojih graščin in zbežala preko meja Jugoslavije, gg. polkovnik Hollegha, podpolkovnik Kastl in dvorni svetnik Rüling se tudi najbrž ne bodo odrekli svojim lepim pokojninam, gg. Leopold Bürger in Viktor Schiffer bosta tudi še v prosti Jugoslaviji prodajala ocvebe in rozine, ostali bodo tu še zelo mnogoštevilni gg. Luckmanni in Zeschkoti! Vsi ti, ki so danes člani d r u š t v a »Kranjske hranilnice«, bodo ostali tukaj in bodo še nadalje hoteli imeti tu svoj kruhek, ki jim ga je bog oddelil precej izdatno.

Prepričan sem, da bodo vsi ti gospodje p r a v i člani društva »Kranjske hranilnice«, kakor tudi oni, katerih nisem navedel imenoma, ostali lepo na slovenskem ozemlju in ne bodo od tod zbežali. Ostali bodo tukaj za svojim toplim zapečkom in se še naprej lepo greli, redili in debelili.

Eno pa sme nova država zahtevati od njih, da se prilagodijo novim razmeram in postanejo l o j a l n i državljani nove države. Opustiti morajo enkrat za vselej take otročarije, kakršne so jih uganjali dne 13. in 14. novembra, ko so se bližali Italijani naši beli Ljubljani. Tedaj so si le ti p r a v i člani zgoraj omenjenega društva »Kranjske hranilnice« meli skrivaj svoje roke s skrivnostno namežikovali in si radostno pošepetavili: Italijani pridejo in sedaj bo konec vse jugoslovanske slave in komedije! Takih neopravičljivih otročarij se mora ta gospoda p r a v i h članov enkrat za vselej odvaditi. Da se bodo odvadili, poskrbeli bomo za to že mi p r a v i in p r i s t n i Nemci, katerim je neizprosni čas odprl oči in ki hočemo mirno in pošteno živeti v novi državi ter si s poštenim delom služiti pošteno svoj vsakdanji kruh.

Ta gospoda p r a v i h članov okrog društva »Kranjske hranilnice« ima sedaj najlepšo priliko, da pokaže svojo l o j a l n o s t nasproti svoji novi državi SHS. in da pokaže svojo s p r a v l j i v o s t in m i r o l j u b n o n a r a v o v konkretnem vprašanju »Kranjske hranilnice« — i z s v o j e l a s t n e i n i c i j a t i v e.

Skliče naj takoj i z v a n r e d n i o b č n i z b o r društva »Kranjske hranilnice« in na tem občnem zboru izvoli n a j m a n j 40 uglednih Slovencev v svoje d r u š t v o.

S tem bi bilo rešeno vprašanje »Kranjske hranilnice« na vsestransko zadovoljnost in gospoda okrog »Kranjske hranilnice« bi s tem svojim činom javno pokazala, da čuti l o j a l n o nasproti Jugoslaviji in da hoče živeti s p r a v l j i v o življenje v ti državi.

S tem korakom bi pa ustregla gospoda okrog »Kraniske hranilnice« tudi nam ostalim Nemcem, ki doslej nismo uganjali nobene vratolomne in brezmiselne politike, temveč mirno in pošteno živeli svojemu delu in zaslužku m slovenskim narodom. Za ta korak, ki bi bil edino smiselna in pametna rešitev predmetnega vprašanja, bi ji bili mi p r a v i Nemci od srca hvaležni.

Od zgoraj navedene gospode okrog »Kranjske hranilnice« je torej zavisno, da se mirno in brez morda z e l o n e p r i j e t n i h i z n e n a d e n j i reši vprašanje d r u š t v a »Kranjske hranilnice« na način, ki bo odgovarjal državnim zahtevam države SHS. in ki bo na drugi strani tudi v življenjskem interesu gospode p r a v i h članov okrog »Kranjske hranilnice« ter vseh ostalih p r a v i h in posili - Nemcev na Kranjskem ozemlju Jugoslavije.

Gospoda p r a v i h članov društva »Kranjske hranilnice« naj dobro in trezno premisli in preudari le-te moje besede. Stori naj pa to kolikor moč hitro, d a j e n e b o č a s p r e h i t e l.

Hitro naj se odloči in stori to, kar ji velevata p a m e t in p r a v i r a z u m, ker zvonenje po toči ne bo pomagalo prav nič! Najmanj bo pa pomagalo skrivno škripanje z zobmi tedaj, če bo n. pr. naenkrat stopil čez prag v poslopje »Kranjske hranilnice« toliko osovraženi g. dr. Kokalj kot — zaupnik Narodne vlade SHS. z najobsežnejšimi pooblastili ali kdo drugi z enakimi pravicami . . .

To so moje misli, misli trezno in pošteno mislečega p r a v e g a Nemca.

Slavnemu uredništvu se zahvaljujem za prijazno priobčilo mojih misli, g. prevajalcu pa za prevod, ker sem svoje misli napisal v svojem materinskem jeziku.

Ventus et glacies.

Upoznajmo se!

Svakim danom sve se više već oseća jedna važna potreba, koju neminovno treba zadovoljiti. To zahteva samo vreme, koje ne trpi odlaganja. Od tog, ne treba naročito ni isticati, u buduće mnogo zavisi naš zajednički, narodni i državni život.

To nije više izraz samo onih prediašnjih, ranijih obostranih simpatija u želji za ujedinjenje. Ne, one je ostvareno i sad nas čekaju novi drugi zadaci, koji ne trpe odlaganja i propuštanja. Ne stajemo već idemo napred.

Srbi i Slovenci, a to isto važi i za Hrvate, otvoreno recimo dovoljno, u potrebnoj se meri ne poznaju. Ranije veze tokom vremena sve do našeg uspešnog izvojevanja potpunog oslobodjenja i ujedinjenja ograničavale su se na nešto uzajemnog upoznavanja, kulturnog zbližena putem novina, knjiga, časopisa, putovanja i. dr. ovda onda trgovački odnošaji u tom pogledu bili su od korisnih posledica.

Ali sad nastaju ti momenti ne manje važni da se kad je stvoreno, postignuto ujedinjenje, da budućem narodnom životu pravilan tok. Bez ovoga sve bi ostalo bilo nepotpuno, nedovoljno.

I kako ja mislim prvi su, prethodni i najvažniji ovi poslovi: Mi Srbi moramo Slovence, i obratno, što bliže upoznati, prići im, dušu tako reći jedan drugom upoznati. Srce će zakucati i mi ga moramo čuti, kazati jedan drugome potrebe, želje otvoreno se izpoveditl. Od tog neće biti štete već samo koristi. Recimo otvoreno šta nas tišti, kako na pojedine važnije stvari gledamo, kako nam se narodni i državni zadaci pričinjavaju. Eto te je jedan od najvažnijih uslova za pravilan život.

Z a k u l i s n o g n e s m e n i š t a b i t i. I s k r e n o i j a v n o s v e s e m o ž e i s m e r e ć i . . .

Puno još ima, ali najbolje je, da pratimo mi Srbi vaše listove, političke i književne, kao i vi naše. Mi inteligencija, mi smo i pozvati v prvom redu, da dalje radimo u narodu, kako bi se do bližeg, neposrednog dodira došlo.

Imamo jedan od drugog mnogo i naučiti, te ne propuštajmo ni jednu priliku, i predavanja će u tom pogledu pridoneti mnogo koristi. Ove su me misli uvek rukovodile u najlepšoj nameri da se prihvatim svake prilike kad se je moglo učiniti makar najmanje na zajednici, slozi i poznavanju celokupnog jugoslovanskog naroda. Iskreno i otvoreno i ovoga puta izlazim i apel upućujem.

Dj. Ćirić.

Izjava tržaških Slovencev v mestni delegaciji.

Trst, 25. novembra. (K. u.) Uradno se poroča: Mestna delegacija je imela svojo drugo sejo dne 23. novembra 1918 pod predsedstvom župana dr. Valerija in v navzočnosti 15 članov. Zastopnik Slovencev, mestni svetnik dr. S l a v i k, je podal naslednjo izjavo: »Pridržujoč si za prvo sejo občinskega sveta, katere se udeležimo, načelno izjavo, ki naj izčrpno precizira stališče slovenskega kluba napram okupaciji in drugim vprašanjem, izjavljam za sedaj: Vpostavitev občinskega sveta in delegacije se smatra za začasen ukrep, ukrenjen po zasedniku v zmislu njegovih nalog, izvirajočih iz mednarodnega prava, da se obnovi javno življenje in torej tudi javna uprava. S temi pridržki bomo sodelovali tu, kakor smo sodelovali v Odboru za javni blagor, nekvarno za naše aspiracije in prepuščajoč končnoveljavno ureditev edino le mirovnemu kongresu. Nočemo spora, pač pa prosimo, da se nam omogoči sodelovanje.« — Dr. Ara, laški liberalec, je izjavil, da italijanska narodna stranka in vse meščanstvo ter po njem tudi delegacija, smatra pripadnost Trsta k Italiji za končno veljaven in nerazpravljiv dogodek, o čigar resolutivnem značaju se ne morejo pripuščati ne pridržki, ne podmene, za zgodovinski čin, ki ugovarja najvišjim aspiracijam ljudstva teh pokrajin. Mestna delegacija potemtakem, sprejemajoč z radostjo sodelovanje obeh slovenskih članov, ne more v teh ozirih vzeti na znanje njunih ničevih pridržkov. — Župan je izjavil, da se v polni meri strinja z izvajanji dr. Are. — Delegacija je nato soglasno sklenila: »Delegacija, zaslišavši pregledno poročilo mestnega magistrata o poslovanju občine od časa razpustitve občinskega sveta, ukrenjene po avstrijski vladi 23. majnika 1915, do 30. oktobra 1918, upoštevajoč gotove težke posledice in proseč župana, da odredi podrobno pismeno poročilo delegaciji, sklene preiskavo, ki naj jo izvede odsek petih članov, katere določi župan, da se s tem večjo strogostjo, s sodelovanjem občinskih funkcijonarjev in izvedencev ugotove dejstva in odgovornost.«

ITALIJA PROTI JUGOSLAVIJI.

Praga, 26. novembra. (Kor. ur.) Kakor poročajo »Narodni Listy« iz Trsta, je tjakaj dospela vest, **da dobe Italijani Trst, Pulo in velik del dalmatinske obali, torej vse, kar zahtevajo. Jugoslovanom naj bi ostala le Reka.** Ti pa zahtevajo zase tudi Pulo. Mesto tega naj bi dobili Jugoslovani **Solun.**

Chiasso, 26. novembra. (K. u.) »Popolo d' Italia« se zavzema za to, naj Italija oficijalno začne **politične in vojaške sovražnosti proti Jugoslaviji**, ker vse sovražnosti Jugoslovanov diplomatičnega in vojaškega značaja proti Italiji izhajajo iz jugoslovanskega Narodnega sveta, ki ima pomen državne vlade.

ITALIJANSKE NASILNOSTI V NAŠEM PRIMORJU.

Bakar, 26. novembra. V Opatiji so Italijani izdali razglas, s katerim razveljavljajo avstrijsko valuto in vpeljujo italijansko. Profesorja R i b a r i č a, dr. P o š č i č a in dr. B o b u r o v i č a so aretirali ter odpeljali v Trst.

Bakar, 26. novembra. **Škofa na Krku, dr. Mahniča, ki je hotel odpotovati v Zagreb, so Italijani zadržali in mu zapretili, da mu ne bodo dovolili povratka, če odpotuje.**

POTOPLJENA ITALIJANSKA LADJA

Bakar, 26. novembra. 16. t. m. se je potopila italijanska ladja »Rossarola«, ki je plula iz Pulja na Reko. Skoro vse moštvo se je potopilo. Na ladji se je nahajal tudi kurir jugoslovanskega mornariškega poverjeništva poročnik Malbohun, eden najsposobnejših naših pomorskih častnikov.

Italijanski monopoli.

Trst, 24. novembra. (Koresp. ur.) Glasomi italijanskih listov je finančni minister včeraj parlamentu v svrho, da se mu podeli veljava zakona, predložil sklep, da bo država, začenši z dnem, ki ga določi kraljev dekret, skrbela za monopolizirano nabavo in prodajo kave in njenih surogatov, čaja, sladkorja, petroleja, bencina, parafina in drugačnega mineralnega olja, premoga (razen koksa ki ga producira Italija sama), denaturiranega alkohola, eksplozivnih snovi ni električnih žarnic. Od istega dne prevzame država tudi monopol za izkopavanje in za prodajo živega srebra ter monopol za produkcijo kinina.

Srbi v Spielfeldu.

Gradec, 26. novembra. (Koresp. urad.) **Iz informativnega poročila okrajnega glavarstva v Spielfeldu je razvideti, da je srbski oddelek, ki je včeraj zasedel kolodvor in kraj Spielfeld, od Narodnega vjeća in od generala Maistra v Mariboru dobil samo nalog, naj kolodvor in kraj zasede kot na skrajni severni meji slovenskega jezikovnega ozemlja ležeče selišče. Da bi te čete prodirale više proti severu, se absolutno ne namerava, ker je više gori strnjeno nemško jezikovno ozemlje. V telefonskem razgovoru je okrajno glavarstvo poveljniku srbskega oddelka izjavilo, da ne namerava ničesar ukreniti proti zasedbi, ker nima dovolj lastnih sil, da pa mora protestirati proti vsakemu nadaljnjemu prodiranju v strnjeno nemško jezikovno ozemlje. Poveljnik srbskega oddelka je izjavil, da niti ne namerava, niti nima poveljа, prodirati. V Strass da je srbska obnodna straža bila poslana samo zato, ker se je bilo pomotoma javilo, da od tam proti Spielfeldu koraka nemško vojaštvo. Ko se je pokazala neosnovanost te vesti, se je morala obhodna straža takoj umakniti iz Strassa. Včeraj so srbske straže zamenjali s slovenskim vojaštvom.**

Gradec, 26. novembra. (Koresp. urad.) Včeraj ob ½8. zjutraj je prišlo v Spielfeld približno 250 Srbov in so zasedli postajo in železniški most. Pozno popoldne je sledilo 500 mož jugoslovanskih čet. Njihov poveljnik je izjavil, da je to zasedbo izvršil iz vojaških razlogov in z ozirom na to, da se vzdrži mir in red. Poštni, občinski in postajni urad morejo nemoteno nadaljevati svoje delovanje. Žandarmerija je bila razorožena. Vkorakanju Srbov so se zjutraj hoteli upirati v Spielfeldu se nahajajoči nemški vojaki; opustili so pa to nameno vsled sovražne premoči. Prišlo je le do neznatnega streljanja. — Tudi vojaško nižjo realko v Strassu je včeraj dopoldne začasno zasedel del srbskih čet, pa je kmalu odšel, ko se je izvedelo, da je poslopje zasedel pomotoma. Častnikom so vrnili orožje. Kakor se z vso gotovostjo zatrjuje, bodo Jugoslovani zasedli vso železniško progo Spielfeld - Radgona - Ljutomer.

PROTI ITALIJANSKEMU NASILSTVU.

Mozirje, 25. novembra. Prebivalstvo gornigrajskega okraja je včeraj, 24. novembra skupaj z goriškimi begunci na dveh veličastnih shodih na Ljubnem in na Vrbovcu z ogorčenjem p r o t e s t i r a l o proti zasedanju jugoslovanske zemlje po Italijanih ter pozvalo Narodno Vijeće, naj poskrbi, da napravi konec italijanskemu nasilju.

N a r o d n i s v e t R e č i c a.

Dogovor med Italijanom in Nemci na Koroškem proti Jugoslovanom.

Italijani na Koroškem.

Celovec, 26. novembra. Italijani so zasedli Podklošter. Med Italijani in Nemci se je sklenil dogovor radi skupnega nastopa proti Jugoslovanom.

Beljak, 26. novembra. Italijanska komisija, obstoječa iz višjih častnikov je dospela semkaj.

Srbi v Pliberku.

Celovec, 26. novembra. (Koresp. ur.) O zasedbi Pliberka po Srbih se poroča: V soboto zvečer je dospelo osem mož z dvema častnikoma v Pliberk. Zasedli so takoj pošto in davčni urad ter mestno hišo, kjer je bil ravno zbran mestni odbor, da izvoli po pred kratkim umrlem županu Nikolaju Girardiju novega župana. Srbski častnik, ki je zasedel mestno hišo, je izjavil, da je volitev novega župana nepotrebna, ker bo vpostavil komisarja. Zahteval je takojšnjo odpustitev meščanske straže in izročitev vsega orožja. V ponedeljek se ni več uradovalo.

Podrožica v jugoslovanskih rokah.

Celovec, 26. novembra. (Koresp ur.) Jugoslovani so zasedli Podrožico.

Rožek zaseden.

Celovec, 25. novembra. (Koresp. ur.) Kakor poročajo »Freie Stimmen«, so danes jugoslovanske čete zasedle Rožek. Osvojile so ga v popolnem redu.

Iz bratske Češke.

Praga, 26. novembra. (K. u.) Po ministrskem predsedniku dr. Kramařu, ministru dr. Šrobarju in podpredsedniku Narodne skupščine dr. Belli podpisan proglas na slovaški narod povdarja trpljenje Slovakov in izjavlja, da nobena spletkarjenja ne morejo uničiti vspostavitev češkoslovaške republike, ki je vsled ponovnih svečanostnih deklaracij zaveznih vlad vzvišena nad vsakim dvomom in popolnoma zagotovljena. Zastopniki češkoslovaškega naroda, ki so konferirali s pariško češko vlado, so prinesli razveseljivo vest, da so zadobile zahteve češkoslovaškega naroda nezpodbitno odobravanje zaveznških vlad in da se bodo uresničile njegove težnje. Iz ozemelj Češke, Moravske, Šlezije in Slovaške od Požuna do Ungvarja bo vspostavljena močna, popolnega in samostojnega razvoja zmožna država.

Poskušeni železniški atentat.

Praga, 26. novembra. Češki tiskovni urad javlja da so v Holarih prijeli 9 zločincev kateri so hoteli razdejati tir, po katerem se je imel voziti vlak s transportom čeških čet.

Iz bratske Poljske.

Varšava, 23. novembra. Novi ministrski predsednik, nacijonalni socialist M o r a c z e w s k i je razvil ta-le program: Poudarjajoč svoj provizorni značaj, naglaša, da je ministrstvo izšlo iz ljudstva in hoče biti ljudska vlada, ki bo ščitila milijone delavskega naroda; hoče pripraviti pot definitivnim vladam, ki pridejo s konstituanto. Ker še niso združeni vsi deli poljskega naroda, bo prva naloga sedanje vlade, izvršiti ujedinjenje. Druga naloga bo, vzpostaviti opustošene kraje države. Zagotoviti

hoče ravnopravnost vseh državljanov brez ozira na pokolenje in veroizpovedanje, čisto v smislu najlepših poljskih tradicij. Hoče prijateljsko živeti s sosednimi državami in naznanja, da pošlje posebna odposlanstva v glavna mesta entente, katere zmagam zahvaljuje Poljska svojo vzpostavo, da tam notificirajo ustanovitev Poljske. Ustvariti je močno armado, kolikor je potrebna za čuvanje mej, a nadejati se je, da se bodo vsi obmejni spori z Litvo, Belo Rusijo, Ukrajino itd. uredile mirnim potom. Naznanja reforme v administraciji in avtonomiji pokrajin ter občin. Ljudska milica bo čuvala red. Končno nova vlada naznanja reforme davkov, zlasti pa tudi agrarno reformo.

Notifikacija Neodvisne Ujedinjene Poljske.

Varšava, 25. novembra. Vrhovni poveljni kpoljskih armad Pilsudski je v imenu poljske vlade naznanil vladam vseh vojujočih se in nevtralnih vlad ustanovitev Ujedinjene in neodvisne Poljske. Nato je sopodpisal voditelj ministrstva za vnanje posle T. Filipović. Eden izmed vzrokov, da je ta nota zapoznela, je bila nemška opupacija, ki je ovirala vso svobodo gibanja. Vodilna ideja nota je prepričanje, da bo vlada, nastala po volji celega naroda in opirajoča se na iskreno demokratičnost, delala na to, da se v državi vzdrži red in da bo vršila vse dolžnosti glede prebivalstva v duhu pravičnosti in sprave. Poljska vlada se nadeja, da nobena tuja armada ne pride v deželo brez nje vednosti in da bodo v slučaju potrebe vlade tujih držav republiki dale svojo pomoč.

O zavzetju Lvova.

Krakov, 25. novembra. (Koresp. ur.) Poljska brzojavna agentura poroča: Listi prinašajo podrobnosti o zavzetju Lvova. Poljske čete so prišle v Lvov v sredo zvečer z oklopnjaki. V četrtek po polnoči so umikajoče se ukrajinske čete zažgale deželno zbornico. Požar je bilo mogoče omejiti šele zjutraj. Škoda je ogromna. Celo poštno poslopje je razdejano. Telefonske naprave v vrednosti več milijonov so popolnoma uničene. — Po poročilih iz nemških krogov so romunske čete pod vodstvom francoskih častnikov zasedle mesto Sniatyn v vzhodnji Galiciji.

Pogromi Židov v Lvovu.

Dunaj, 27. novembra. Listi priobčujejo vesti o strašnih pogromih židovskega prebivalstva v Lvovu. Okrog 3000 Židov je bilo pobitih. Židovski del mesta lvovskega gorita 5 krajih.

Iz Avstrije.

Czerninovo pismo.

Monakovo, 25. novembra. (Koresp. u.) Z ozirom na pismo grofa Czernina v »Neue Freie Presse« z dne 23. novembra, je sporočil profesor dr. Jaffe korespondenci Hoffmann« nastopno: Dne 23. novembra je objavil grof Czernin v »Neue Freie Presse« pismo, v katerem pravi, da sta dobili Nemčija in Avstro - Ogrska v jeseni l. 1917. od Amerike mirovno ponudbo. To je, vsaj kolikor se tiče Avstro - Ogrske, napačno. Grofu Czerninu ni ničesar znanega o akciji ženevskega zaupnika predsednika Wilsona, ki se je obrnil do Nemčije. Kakor se vidi, mora imeti grof Czernin jako kratek spomin. Menda bo zadostovalo, ako v nastopnem objavim besedilo pisma, ki ga je poslal grof Czernin donosilcu ameriške mirovne ponudbe. Izvirnik tega pisma sem imel v rokah; bil je datiran z dne 2. januarja 1918. Glasi se: »Vaše velebiagorodje! Vaša izvajanja so me, kakor sem že rekel, zelo zanimala. Uvažujem popolnoma domoljubno zanimanje, s katerim se posvečate rešitvi težkih problemov. Po daljšem premišljevanju Vaših sporočil, pridem pa do zaključka, da se iz praktičnih političnih razlogov ne priporoča, v sedanjem trenotku in najbrže tudi ne v bližnji prihodnjosti nadaljevati od Vas započeto akcijo. Dovoljujem si torej prositi Vas, da se do nadaljnjega ne potrudite v inozemstvo, in si pridržujem, da se v danem trenotku zopet obrnem do Vašega velebragorodja in si na ta način zagotovim Vaše dragoceno sodelovanje. Sprejmite . . . Czernin.« — S tem je zadeva Czernin pač končana. Prvotno sem nameraval sporočiti mirovno ponudbo šele pred sestankom državnega sodnega dvora, ki bo imel nalogo, da preišče predzgodovino vojne in postopanje naših diplomatov tekom vojne. Sedaj pa razširja Wolffov urad z dne 20. novembra oni dementi, ki nasprotuje meni znanim dejstvom. Razvidno je sedaj, da se zunanje ministrstvo še danes krčevito drži onih metod, ki so v zadnjih desetletjih prizadejale Nemčiji toliko nesreče. Nevarnost je bilo treba zmanjšati, da se ne bi udeležili v imenu Nemčije bodočih mirovnih pogajanj isti možje, ki so odgovorni za napake preteklosti. Podpisan: Jaffe.

Protestna nota Nemške Avstrije proti vpadu Čehov v nemške naselbine.

Dunaj, 25. novembra. (Koresp. urad.) Državni tajnik zunanjih stvari Bauer je poslal poslaniku Čeho - slovaške države Tusarju protestno noto proti vpadu čeho-slovaških čet v nemške naselbine. V noti jemlje uvodoma državni tajnik z zadovoljstvom na znanje poslanikovo pismo z dne 22. novembra, da se ne namerava naročiti orožje v Nemški Avstriji za opremo čehoslovaških čet, ki bi prodirale proti Nemški Češki, in tudi ne namerava vojaško zasesti Nemške Češke po čeho - slovaških četah. S temi zagotovili pa ne stoji le v nasprotstvu cela vrsta dogodkov, temveč pomenja to tudi flagrantno kršitev vseh načel mednarodnega prava in človečnosti. Čeho - Slovaki zasedajo siloma nemška mesta in kraje. To prodiranje oboroženih čet se širi, kakor se zdi, postopno na vse nemške kraje, ki meje ob nemško - avstrijske naselbine. Nota omenja med drugim Warnsdorf, Hartmanice, Horšuv Tyn in druge kraje v Šleziji in na Moravskem. Posebno v južni Moravski se v velikem obsegu zaseda. Tako so vkorakale čeho - slovaške čete s strojnicami v Slavonice. Premagale so nemško stražo na kolodvoru in ustrelile dva moža, enega častnika pa vjele in neznano kam odpeljale. Čeho - slovaške čete so se pripeljale z oklopnim vlakom na kolodvor trga Misletice, premagale posadko in zasedle trg. Ustrelile so na kolodvoru na službenem potovanju se nahajajočega davčnega eksekutorja. Ravnotako so te čete zasedle mesti Ustje nad Labo in Pohořelice. Kamor prihajajo čeho - slovaške čete, povsod silijo uradne organe nemško - avstrijske republike, naj prisežejo zvestobo Čeho - slovaški državi in jim prete z obtožbo veleizdaje. Nota omenja ukrepe proti poslancu Wichtlu, protestira proti zaplenitvi in plenjenju imetja prebivalstva in proti temu, da preiskujejo na kolodvorih na Češkem in Moravskem pošiljatve poverjenikov nemško avstrijske države, ali ne vsebujejo denar in živila S silo preprečajo dovoz živil na Dunaj. Nota se nadalje pritožuje, da Čeho - Slovaki uvajajo v nemških pokrajinah nabore in da zatirajo tiskovno svobodo v nemških naselbinah. Na vše dosedanje ugovore se sploh stvarno ne odgovarja. Nemško - avstrijska vlada mora z vso odločnostjo protestirati pred celim civiliziranim svetom proti takemu postopanju. Tu ne gre le za kršitev pravic in za stališče svobodnega naroda na svojem ozemlju, temveč se na ta način gre kratkomalo preko načel človečnosti in pravičnosti, ki tvorijo vodilno misel velike demokracije zapada in sedaj tudi novo ustanovljenih republik osrednje Evrope. Vprašanja posesti spornega ozemlja so pridržana mirovni konferenci. Kjer je to potrebno, se mora narod odločiti potom prostega in neprisiljenega glasovanja. Do tedaj preprečijo ljubezen do miru in pravičnost vseh držav vse mejne spore. Nemško - avstrijska republika ne bo napravila nikakih korakov, da spremeni na spornih ozemljih dosedanje razmere in razmerja. Nemško - avstrijska republika je mnenja, da pri gori omenjenih dogodkih ne gre za volio čeho-slovaške sestrske republike, temveč večinoma le za protipostavna prekoračenja svojega delokroga podrejenih organov. Končno vsebuje nota nujno prošnjo, da čeho - slovaška vlada ukrene čim prej in izdatno vse potrebno za varstvo onih načel, katera vodijo ljubezen do miru vseh vlasti in katerim mora biti pač na tem ležeče, da varujejo lastni ugled pred sodbo sodobnikov in zgodovine.

Volilni red v Nemški Avstriji.

Dunaj, 26. novembra. (Kor. ur.) »Politische Korrespondenz« poroča: Osnutek volilnega reda, ki ga državna pisarna najprej predloži državnemu svetu, temelji na sorazmernostni volitvi in splošni, enaki, naravnostni in tajni glasovalni pravici vseh državljanov brez razlike spola. Število na en volilni okraj odpadajočih mandatov se ravna po številu prebivalstva, in sicer odpade na približno 50.000 oseb en mandat. Volitev se izvrši po proporcu z nepremenljivo obvezno listo. Pri tem morejo stranke postaviti toliko kandidatov, kolikor je v okraju mandatov oddati. Izvoljenih pa je samo toliko kandidatov, kolikor je oddati mandatov in kolikor jih resultira iz razmerja glasov. Kandidatje, ki niso dobili primernega števila glasov, pač pa imajo največjo manjšino, ki torej niso izvoljeni, postanejo namestniki, ki se vpokličejo, ako izvoljenec umre ali odstopi.

Ententni žurnalisti na Dunaju.

Dunaj, 26. novembra. (Koresp. urad.) Snoči je dospelo semkaj preko Švice in Tirolskega večje število ententnih žurnalistov. Ker so bili večinoma povabljeni po državnem svetu, so bili oficijelno sprejeti in odvedeni v njihova stanovanja. Davi so imeli informativno vožnjo po Dunaju.

Nemški delavci proti češkim četam.

Praga, 26. novembra. (Koresp. urad.) Čeho - slovaški tiskovni urad poroča: Delavstvo severne železnice v Češki Lipi je sklenilo zaradi zasedbe kolodvora v Češki Lipi po čeških četah, da ne bo izpolnjevalo odredbe čeških predstojnikov. Takoj po sklepu se je pričela pasivna rezistenca nemškega osobja. Osobje delavnic je sklenilo, da prične s štrajkom, ako se ne umaknejo češke čete iz Češke Lipe. Osobje delavnic železnice Usti - Toplice se je izjavilo za sklep osobja severne železnice.

Inomost, 26. novembra. (K. u.) Z dobro poučene strani se opozarja, da ne odgovarja dejstvom vest nekega bolzanskega lista, glasom katerega pravi v nekem oglasu general Pecori - Giraldi, da je nezpremenljiva zasedba nemške Tirolske. Potrjena tudi še ni vest o razpustu Narodnega sveta nemške južne Tirolske.

Stalna italijanska zasedba na Tirolskem?

Inomost, 26. novembra. (Koresp. ur.) Kakor poroča »Bozener Tiroler«, naznanjajo Italijani na južnem Tirolskem potom plakatov, da zasedba dežele do Reschen-Scheidecka - Brennerja - Toblacha ni mišljena kot začasna, marveč kot stalna in nepremenljiva.

Mackensenova armada zasede Dunaj.

Praga, 26. novembra. Češki korespondenčni urad javlja iz Dunaja, da prinašajo listi vesti, da bo Dunaj zasedla v bližnjih dnevih Mackensenova armada.

Avstrijski protest.

Dunaj, 26. novembra. Državni tajnik za zunanja dela dr. Bauer je vročil češkemu poslaniku na Dunaju Tusarju protestno noto proti zasedenju nemških krajev na Češkem in Moravskem s strani čeških čet.

Avstrijsko vojno posojilo.

Praga, 27. novembra. Izšla je vladna naredba, s katero se prepoveduje nadalje porabljati za plačilo avstro-ogrsko vojno posojilo.

Avstrijski državni primaniklјaj.

Dunaj, 27. novembra. Listi priobčujejo prvi proračunski provizorij nemške Avstrije. Primaniklјaj znaša poldrugo milijardo kron.

Vojno tiskovni urad razpuščen.

Dunaj, 27. novembra. Vojni tiskovni urad (Kriegspressequartier) je razpuščen in mora likvidirati. Vsled tega ni več upravičen dajati javnosti in časopisom karkršnekoli vesti.

Iz Madžarske.

Budimpešta, 26. novembra. Po sporočilu tiskovnega urada so zasedle proti Senici prodirajoče čehoslovaške čete Tirnovo. V Malacko so prišla češka ojačenja. Češke čete so napadle s severa Čačo, pa so bile pregnane po kratkem boju. — V moldavski dolini prodirajoče redne romunske čete so počele v več kolonah korakati čez mejo. Romunski oddelek je prekoračil Gymski prelaz in koraka proti Szepvizu in Csik-Seredi. Poročajo tudi, da so romunske čete vdrle preko Oitoškega prelaza. — V položaju srbskih čet ni nobene izpremembe.

Avstrija hiti na pomoč Ogrski.

Praga, 26. novembra. Češki korespondenčni urad javlja: Dunajska vlada je obljubila ogrski vladi vojaško pomoč v njenem položaju na Slovaškem, če ji Ogrska odstopi par zapadno - ogrskih komitatov, zlasti Požun, ter ji pomore z živili.

Nov ogrski finančni minister.

Budimpešta, 25. novembra. (Kor. ur.) Ogrski korespondenčni urad. Državni tajnik v finančnem ministrstvu Pavel Szende je bil imenovan za finančnega ministra.

Prevrat na Nemškem.

Konferenca nemških zveznih držav.

Berolin, 25. novembra. (Koresp. urad.) Wolffov urad poroča: Danes se je začela konferenca nemških zveznih držav ob udeležbi 70 zastopnikov. Otvoril je sejo narodni poverjenik Ebert. Nato je poročal državni tajnik dr. Solf o odnošajih med Nemčijo in njenimi dosedanjimi nasprotniki in vzhodnimi sosedi. Slikal je položaj države kot skrajno ogrožen. Poslanec Eisner je protestiral proti obem državnima tajnikoma in jih je zaznamoval kot zagrizena zastopnika stare dobe. Iz njunih izvajanj ni nikakor mogoče razvideti, da je med v Nemčiji revolucija opravila svoje delo.

Ameriška živila za Nemčijo.

Berolin, 26. novembra. (Koresp. urad.) Državni tajnik Lansing je sporočil našemu poslaništvu, da bo storil vse, kar je mogoče, da preskrbi osrednje države z živili. Predsednik Wilson meni, da bo neporabljena tonaža ladij centralnih držav pomirila ljudstvo in je usposobila, da le - ti z novimi silami obnove svojih dežel. Predsednik je pooblastil državnega tajnika, da javi, da je on pripravljen razmišljati o pošiljanju živil v Nemčijo, ki naj bi se takoj odposlala, čim bo on uverjen, da ostaneta ohranjena v Nemčiji mir in red in da ima garancijo za enakomerno razdelitev nakazanih živil.

Nemške izročene vojne ladje.

Pariz, 25. novembra. (Koresp. urad.) Glasom brzojavke, ki jo je poslal 24. novembra poveljnik oklopne križarke »Admiral Aube« mornaričnemu ministrstvu, so odplule po Nemčiji izročene vojne ladje s spremstvom proti Orckneyskemu otočju.

Za združitev severnega Schleswiga z Dansko.

Kodanj, 25. novembra. (Koresp. urad.) Kakor poročajo tukajšnji listi, je poslal danski poslanik v Berlinu svojemu zunanjemu ministrstvu nastopno pismo poslanca Hanssena: Apenrade, 18. novembra. Danski vladi. Izročam danski vladi v imenu danskih prebivalcev severnega Schleswiga resolucijo, ki jo je sprejela na svojem zborovanju v Apenradu politična organizacija volilnih društev severnega Schleswiga dne 17. novembra. Prilagam tudi pismo zunanjega ministra nemške republike. Nemška vlada sprejema Wilsonov program in nam priznava pravico, da si določimo svojo bodočo usodo sami na podlagi samoodločbe narodov. Opozarjam na ti pismi in prosim vlado, da stori pri zaveznikih potrebne korake, da doseže dansko prebivalstvo severnega Schleswiga pri mirovnih pogajanjih priznanje svojih pravic in da se s tem izpolni njegova goreča želja po združitvi s staro domovino. Omenjena resolucija zahteva uvedbo ljudskega glasovanja o vprašanju združitve severnega Schleswiga z Dansko.

Veliki admiral Tirpitz pobegnil.

Berolin, 27. novembra. Veliki admiral Tirpitz, eden najglavnejših nemških vojnih hujskačev, je izginil. Poizvedovanja so dognala, da ne biva niti v svojem stanovanju, niti na svojih posestvih v Schwarzwaldu. Pobegnil je v Švico.

Razne vesti.

MASARYK NA POTU V DOMOVINO

Dunaj, 27. novembra. »Telegraphenkompagnie« javlja: »Times« poročajo iz Newyorka: Predsednik češko-slovaške republike dr. Tomo Masaryk se na potu v domovino ustavi na Angleškem, kjer bo zaprisežen za ustavo češko-slovaške republike. Masaryk izjavlja, da ne zaupa nemškim socijalnim demokratom, ker so bili le ti ves čas vojne stebri Viljema in njegove vlade.

PROGE REKA - BUDIMPEŠTA IN REKA - BELGRAD V FRANCOSKIH ROKAH.

Zagreb, 26. novembra. Včeraj sta dospela v Zagreb dva francoska generalnoštabna častnika, ki sta se javila pri poverjeniku za promet. Ta sta izjavila, da bo prevzelo francosko armadno vodstvo upravo železniških prog Reka - Budimpešta in Reka - Belgrad. Francoski štab ostane v Zagrebu, ustanove se pa ekspoziture v Budimpešti in na Reki. Francozi bodo skrbeli tudi za lokomotive in drugi železniški materijal. V kratkem bo preskrbljeno vse, da se uvede zopet redni železniški promet. — Poverjenik za promet se je zahvalil častnikoma za trud in naklonjenost, posebno še, ker je sedaj tudi preskrbljeno, da se vlaki vrnejo zopet v jugoslovansko last. Častnika sta potem še izjavila, da pride v kratkem v Reko francoska eskadra, v Budimpešto pa ena brigada francoske pehote kot posadka. O Italijanih in Ogrih se nista izrazila ravno laskavo.

Zagreb, 26. novembra. Osrednji odbor Narodnega Veča je včeraj sklenil, da se vrne francoski podmorski čoln »Madam Curier« zopet Francoski. Ta podmorski čoln je bil plen nekdanje Avstro-Ogrske in se bo oddal Francoski z vsemi vojaškimi častmi.

Sporna vprašanja ob Adriji.

London, 25. novembra. (Koresp. ur.) O položaju v jugo - vzhodni Evropi, posebno ob Jadranskem morju, poročajo »Times«: Dobro poučeni krogi se zavzemajo, naj aliiranci vodijo jasno aktivno politiko glede vseh spornih vprašanj, ker bi drugače utegnilo priti do tega, da najdejo v teh krajih popolno zmešnjavo.

Prestolonaslednik Aleksander v Zagrebu.

Budimpešta, 27. novembra. Po zanesljivih poročilih iz Belgrada pride srbski prestolonaslednik Aleksander prihodnji teden v Zagreb.

Francoska in zavezniške ladje v Črnem morju.

Pariz, 25. novembra. (Koresp. urad.) »Agence Havas« poroča: Francoske in zavezniške ladje so odplule proti Črnemu morju.

30 divizij ameriških ekspedicijskih čet ostane.

Washington, 25. novembra. (Kor. ur.) Reuterjev urad javlja: Vojni minister Baker je sporočil, da se bo zmanjšalo stanje ameriških ekspedicijskih čet na polovico sedanjega števila in da bo ostalo le kakih 30 divizij.

Ministrstvo nove ukrajinske republike Halič.

Dunaj, 26. novembra. V zapadno-ukrajinski ljudski republiki je bilo izvoljeno sledeče ministrstvo: ministrski predsednik in finančni minister dr. Levicky, justični minister dr. Holubovič, naučni minister dr. Smalskovski, minister za bogočastje dvorni svetnik Barbinsky.

Židovsko ministrstvo v Palestini.

Praga, 26. novembra. Po poročilih iz Carigrada se je v Palestini osnovalo sionistično ministrstvo. Min. predsednik je znani Američan Brandeis, finančni minister Albert baron Rothschild, minister zunanjih del pa bivši urednik »Neue Freie Presse« Bordau.

RADOVLJICA ZA UJEDINJENJE S SRBIJO.

Dne 25. novembra 1918 v Radovljici zbrani zastopniki krajevnih odborov radovljiškega političnega okraja so soglasno sklenili sledečo izjavo:

Zbor narodnih odborov političnega okraja Radovljica izjavlja, da smatra po vsestranskem uvaževanju političnega položaja kot nujno potrebno in neodložljivo takojšnjo izvedbo ujedinjenja s kraljevino Srbijo, ki se mora izvršiti takoj pod vsakim pogojem, in, da zlasti načelno razlike glede ustavne oblike skupne države ne smejo zadržati izvršitve tega popolnega ujedinjenja niti za dan več.

Na potu preko Romunije v Srbijo.

Danes je prispel v Ljubljano prapoščak jugoslovanskega pešpolka »Nanos« (prej 97.pp.) in javlja prihod pešpolka iz Ukrajine. Dogodki pri polku so se razvijali po njegovem poročilu takole: 5 t. m. se je raznesla vest, da je ustanovljena Jugoslavija. Zvedel smo še po časopisih o reških dogodkih, od onega dne pa nismo dobili nobenih novic. Na zahtevo moštva se je odstranilo vse neslovanske častnike, poveljstvo polka je prevzel g nadporočnik Milan Plut. Polk, ki je bil razdeljen po raznih postajah železniške proge Berezevke do Tiraspola, se je zbral v zadnjem mestu ter tu čakal, ker je bila pot čez Ukrajino zaprta in da ne pride v stik z drugimi četami Odposlanci so se posvetovali z romunsko vlado, ki je dovolila polku prehod čez njeno ozemlje v Srbijo pod pogoji, da se odloži orožje in oddajo konji. Čim bodo dani vozovi na razpolago, se odpelje v domovino. Polk se je razdelil v dva oddelka slovenski in italijanski V Tiraspolu je svirala godba samo slovanske komade. Rusko prebivalstvo je z navdušenjem pozdravljalo naše fante. Slovenski oddelek šteje 2 bataljona s 8 stotnijami, 2 stotniji in celotno godbo strojnic broječ s trenom čez 2000 mož. Polku poveljujejo izključno jugoslovanski častniki. Italijanski oddelek vodi nadporočnik Cerncevich čez Romunijo na Solun v Italijo. V polku vlada vzorna disciplina in red. Opozarjajo se starši in sorodnike pripadnikov tega polka da je moštvo zdravo in veselo, dobro opremljeno in shrano preskrbljeno za 40 dni ter da bode v par dneh došlo v domovino.

Iz seje Narodne vlade SHS

dne 23. novembra 1918.

Odobri se načrt za ustanovitev višjega deželnega sodišča in višjega državnega pravdništva v Ljubljani. — Koroški deželni odbor poroča, da so se nemške čete in narodne straže umaknile na severni breg Drave, in predlaga, da se pričnо takoj pogajana o meji med območjem Narodne vlade v Ljubljani in Nemško Avstrijo. Isto poroča državni urad za zunanje zadeve na Dunaju, ki predlaga, naj pridejo takoj zastopniki Nemške Avstrije v Ljubljano, da se dogovore o vseh skupnih zadevah; Nemška Avstrija želi živeti z jugoslovansko državo v prijateljskem razmerju. — Vodstvo policijskega ravnateljstva v Ljubljani se poveri začasno nadkomisarju dr. Alojziju Gustinu z naslovom policijskega svetnika. — Ptujski okrajni zastop se razpusti in komisarjem imenuje posestnik Mihael Brenčič ml. — Občini Črni vrh nad Idrijo in Vipava protestirata proti zasedenju po Italiji n izražata da hočeta ostati v jugoslovanski državi. — Vojaki iz zasedenega ozemlja ki so pribežali v naše kraje, da jih ne internirajo Italijani, se sprejmo v vojaško službo. — Državni urad za zunanje zadeve na Dunaju javlja, da je pripravljen dovoliti da smejo jugoslovanski uradniki, ki se selijo iz Nemške Avstrije prestopiti meje, ne da bi se jim preiskovala prtljaga, če se dovoli isto v obratnem slučaju. Narodna vlada pritrdi predlogu z dostavkom, da naj se ta pravica raztegne tudi na naše begunce v Nemški Avstriji, ki se vračajo domov. — Poverjenik za javna dela poroča, da bo kmalu mogoče izdelovati doma superfosfat in toliko papirja, kolikor ga rabimo. — Zgradbe barak v Šterntalu pri Ptuju naj se porabijo začasno za invalide ki naj vrše tam tako domačo obrt; tudi se pošljejo tja začasno gorški begunci iz Nemške Avstrije, dokler jim ni mogoče vrniti se domov.

Iz seje Narodne vlade SHS

v Ljubljani z dne 25. novembra 1918.

Narodna vlada prične s koroškim deželnim odborom pogajania o začasni meji med območjem Narodne vlade SHS v Ljubljani in Nemško Avstrijo pod pogojem, da nemške čete izpraznijo slovensko ozemlje tudi na severnem bregu Drave. Pogajania se vrše v Ljubljani brez prejudica za končno določitev meje na mirovnem kongresu. V tem smislu sta se obvestila koroški deželni odbor in državni urad za zunanje zadeve na Dunaju.

Protesti proti zasedenju po Italijanih in proti kršenju mednarodnega prava v zasedenem ozemlju naj se pošiljajo iz prometnih ozirov Narodni vladi v Ljubljani in ne Narodnemu vijeću v Zagrebu, in sicer v dveh izvodih. Prebivalci zasedenega ozemlja se naprošajo, da zbirajo gradivo o kršitvah mednarodnega prava po Italijanih in ga z navedbo kar mogoče natančnih podatkov pošiljajo Narodni vladi v Ljubljani, ki bo ukrenila nadaljnje korake.

Razveljavita se društveni in shodni zakon z dne 15. novembra 1867; istotako se razveljavi § 23 tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 in se dovoli prosta koiportaža. Tozadevne naredbe prinašamo na drugem mestu.

Odslovljenim uradnikom se izplačajo dne 1. decembra t. l. vsi dosedanji službeni prejemki kot sustentacija proti poznejšemu obračunu s prizadetimi vladami, kakor to dela Nemška Avstrija proti drugorodnim uradnikom.

Odobri se imenovanje ministerijalnega tajnika dr. Franca Skabernета za administrativno-ekonomičnega poročevalca v oddelku za uk in bogočastje in imenovanje profesorjev dr. Ivana Grafenauerja in dr. Leopolda Poljanca za višja šolska nadzornika.

V Ljubljani se ustanovi poštnohranilni urad, ki prične poslovati 1. januarja 1919.

Transportno vodstvo v liceju se razpusti.

Med zaplenjenim blagom se nahaja mnogo železnih predmetov, ki so porabni pri železnici. Direkciji državnih železnic se dovoli pristop povsod, kjer je shranjeno rekvirirano blago, porabno za železniško upravo takoj ali v doglednem času, da si izbere porabne predmete.

Poštni uradi v slovenskem delu Štajerske na severni jezikovni meji dobivajo še vedno okrožnice od poštnega ravnateljstva v Gradcu. Obvestijo se, da jih te okrožnice ne vežejo. — Rudarski nadsvetnik Pirnat se začasno nastavi pri oddelku za javna dela. — Eksportno dovolienje za vse predmete daje odslej poverjeništvo za trgovino in industrijo.

Razglasi Narodne vlade.

IMENOVANJA NARODNE VLADE SHS.

v seji dne 23. novembra 1918.

Pri višjem deželnem sodišču SHS. v Ljubljani se začasno imenujejo:

Za predsednika Ivan Kavčnik, dvorni svetnik na vrhovnem in kasacijskem dvoru na Dunaju; za podpredsednika dr. Anton Rogina, svetnik višjega deželnega sodišča v Gradcu; za svetnika Fran Milčinski, višjesodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani, in dr. Anton Kremžar, državni pravdnik v Novem mestu, z naslovom in značajem višjesodnega svetnika.

V službovanje pri višjem deželnem sodišču SHS. v Ljubljani se začasno dodelijo: Mihael Gabrijelčič, dvorni svetnik pri vrhovnem in kasacijskem sodišču na Dunaju; dr. Goimir Krek, dvorni tainik pri vrhovnem in kasacijskem sodišču na Dunaju, z naslovom in značajem višjesodnega svetnika; Henrik Lašič, deželnosodni svetnik pri okrožnem sodišču v Gorici; dr. Anton Skumovič, deželnosodni svetnik pri dež. sodišču v Gradcu; Rudolf Sterle, deželnosodni svetnik pri okrožnem sodišču v Gorici. — V službovanje pri višjem državnem pravdništvu v Ljubljani se začasno dodelijo: Ivan Okrotič, generalni svetnik pri generalni prokuraturi na Dunaju; Andrej Jeglič, predsednik okrožnega sodišča v Gorici. — Imenujejo se začasno: za predsednika deželnega sodišča SHS. v Ljubljani dr. Oton Papež, deželnosodni svetnik pri dež. sodišču v Ljubljani, z naslovom in značajem višjesodnega svetnika; za podpredsednika deželnega sodišča SHS. v Ljubljani Fran Regally, deželnosodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani; za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu Josip Žmavec, deželnosodni svetnik v Novem mestu; za prvega državnega pravdnika pri državnem pravdništvu SHS. v Ljubljani Božidar Bežek, deželnosodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani; za pisarniškega ravnatelja pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani Vladimir Henrik Abram, višji pisarniški predstojnik v Novem mestu.

PRISVOJENA VOJAŠKA ŽIVINA.

Vkljub temu, da se je že po časopisih opetovano opozarjalo, da ni dovoljeno si prilaščati vojaške živine, niti si jo od vojaštva nakupovati, ker je vsa živina, ki jo privede vojaštvo seboj, last Narodne vlade SHS., se je za časa prehoda vojaštva soške armade skozi naše kraje prilastilo več posestnikov z nakupom ali pa samolastno od vojaštva govejo živino in prašiče.

Ta način pridobitve pa je neveljaven, nedopusten in kazniv. Pravnoveljavno si je pridobil živino le tisti posestnik, ki jo je kupil na javni dražbi s posredovanjem novčevalnice za živino in mast v Ljubljani.

Radi tega se pozivljajo vsi kmetovalci, ki so si na tak nedopusten način prisvojili živino, da nemudoma najkasneje pa do 10. decembra t. l. sporoče vnovčevalnici za živino in mast v Ljubljani, koliko take živine imajo ali pa da jo do navedenega roka priženo na Zeleni hrib pri deželnskem kolodvoru v Ljubljani.

Po preteku tega roka se uvede po celem Kranjskem preiskava, ter bode vsak, ki bo še imel kako prisvojeno vojaško govejo živino ali prašiče strogo kaznovan in se mu bo živina odvzela.

Okrajnim glavarstvom se naroča, naj skrbe zato, da se predstoječi razglas nemudoma in večkrat v vseh občinah na krajevno običajni način objavi.

Poverjenik za prehrano:
Dr. Tavčar, s. r.

SVOBODA SNOVANJ DRUŠTEV.

(Naredba poverjeništva za notranje zadeve.)

Avstrijski državni zakon z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 134 o društvenem pravu se razveljavi. Na njegovo mesto stopijo sledeča določila:

§ 1. Ustanavljanje društev je prosto; prepovedana so le društva, ki v svojih pravilih zasledujejo namene, nasprotujoče splošno priznanim načelom nravnosti.

§ 2. Društvo mora svojo ustanovitev, pravila in sedež društva ter člane vodstva tekom treh dni naznaniti pristojni oblasti. Enako je naznaniti vsakokratno izpremembo teh okolnosti.

§ 3. Vsako prireditev, ki ni omejena na člane društva, mora društveno vodstvo naznaniti 24 ur pred prireditvijo pristojni oblasti.

§ 4. Razpust društva se izvrši:

a) prostovoljno;

b) na odredbo vlade, ako društvo s svojim delovanjem nasprotuje splošno priznanim načelom nravnosti.

§ 5. Pristojna oblast je okrajno glavarstvo, v mestih z lastnim štatutom magistrat.

§6. Vse vloge društva so proste kolka.

§ 7. Prestopke te naredbe kaznuje pristojna oblast z denarno globo do 1000 K ali z zaporom do enega meseca.

§ 8. Ta naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve.

SVOBODA ZBOROVANJ IN KOLPORTAŽE.

(Naredba poverjeništva za notranje zadeve.)

Avstrijski državni zakon z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 135, o shodnem pravu se razveljavi. Mesto njega veljajo sledeča določila:

§ 1. Prirejanje shodov je prosto.

§2. Kdor priredi javen shod, mora 24 ur poprej pismeno naznaniti pristojni oblasti namen, kraj in čas shoda.

§ 3. Shodi v svrho agitacije za volitve so tekih naznanil prosti, če so volitve že razpisane.

§ 4. Pristojna oblast je okrajno glavarstvo, v mestih z lastnim štatutom magistrat onega okoliša, kjer se shod priredi.

§ 5. Vse vloge so proste kolka.

§ 6. Prestopke te naredbe kaznuje v § 4 navedena oblast z denarno globo do 100 K ali zaporom do 1 tedna.

§ 7. Naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve.

NAREDBA POVERJENIŠTVA ZA NOTRANJE ZADEVE O PROSTI KOLPORTAŽI.

§ 23 tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862, št. 6 drž. zak. iz l. 1863, se razveljavi.

V Ljubljani, dne 25. novembra 1918.

Dr. Brejc s. r.

Politične vesti.

= **Proč z lenuhi in korupcijo!** Znano je, kako se je pri nas v stari Avstriji uradovalo pri političnih uradih. Prišlo je to že naravnost v pregovor: ako si vložil prošnjo, jo po tri mesece gospod referent niti pogledal ni, ker je namreč znano, da so tisti višji gospodje že praktikante tako učili, da noben akt ni tako nujen, da bi ne mogel nepogledan vsaj pol leta ležati nerešen na mizi. Ker pa je vendar moral nekdo kaj delati, se je pa vse delo zvrnilo slovenskim političnim uradnikom, da so vlekli za nemško gospodo. Znano je, da je bil na deželi okrajni glavar, ki je »uradoval« v — Ljubljani. — Energični vodja poverjeništva za notranje stvari je že precej pomedel s temi elementi, toda še vedno sedijo v raznih političnih uradih taki gospodje, ki mislijo, da bodo lenarili v Jugoslaviji naprej s tem, da so si nataknili slovensko kokardo ter lomijo zdaj tisti od njih zaničevani, a sedaj državni in vladni jezik, kakor vejo in znajo. Tako je znano, da še danes sedi pri okrajnem glavarstvu neki gospod, ki je dajal še pred kratkim rešitve pod pogojem, ako res dotična postava, na katero se je prosilec skliceval — obstoja ter pri tem zaprisegal nekega župnika na postavo, ki bi jo morai dotični gospod sam poznati. Pri deželni vladi sedi neki grof in neki baron, ki sploh nič česar ne znata, najmanj pa slovenščine. Na njihove kolege in tudi stranke dela to najmučnejši vtis. Ker imamo v našem poverjeniku za te urade skrajno energičnega in pridnega moža, ki očigled svoji lastnosti na ljubo baronstvu in grofovstvu ne bo gledal okoli sebe take lenuharje, smo prepričani, da bo pomedel s temi zadnjimi sledovi predstaviteljev avstrijskega birokratizma.

= **Okrožnica hrvaških škofov.** Zagrebški katoliški list objavlja na duhovščino okrožnico, ki so jo podpisali zagrebški nadškof dr. Bauer, senjski škof dr. Marušić, upravitelj križevške grško-katoliške škofije dr. Njaradi in upravitelj djakovske škofije dr. Voršak. V tej okrožnici naglašajo škofje med drugim: Prepričani smo, da se ne motimo, ako izrazimo mnenje, da ni med katoliškimi duhovniki nobenega, ki bi se v rodoljubnem navdušenju prostovoljno ne posvetil delu za izgradbo združene in svobodne jugoslovanske države. To je, dragi bratje, naša želja, kakor tudi želja Narodnega Vijeća. Vsi torej v eno vrsto in na delo. Glavna stvar je ujedinjenje in naša svoboda, v čemer smo, hvala Bogu, vsi enih misli. Na nekaj stvari pa je vas treba opozoriti. Cerkev in prižnica ne smeta biti kraja politiziranja. Zato prepovedujemo najstrožje in pod osebno odgovornostjo vsakega poedinega duhovnika, govoriti v cerkvi o politiki. Drugič v časopisju se že razpravlja vprašanje, da-li naj bo Jugoslavija kraljestvo ali republika. Sveta vera nima glede državne oblike nobenih razodetnih naukov razun ene, da ima vsaka vlada svoj izvor v Bogu. Krščanska filologija uči, da so vse državne oblike enako vredne. Katoliška cerkev se razširja, živi in uspeva pod vsemi državnimi oblikami. Zaradi tega prepovedujemo strogo v imenu cerkve priporočati kakršnokoli državno obliko. Narodom Srbov, Hrvatov in Slovencev pristoja pravica otem odločiti in cerkev bo odločitvi tega naroda pritrdila.

= **Italijanski nasveti.** »La Bilancia« priporoča Jugoslovanom v svoji »veliki prijateljski naklonjenosti«: »Hrvatska Slavonija, Bosna, Hercegovina in oni del Dalmacije, ki je odkazan Jugoslovanom, naj pošljejo, ker se nahajajo v zvezi z entento svoje zakonite in pooblaščene predstavitelje, naravnost k ententi, mesto da prepuščajo neuglednim odborom po Evropi in Ameriki, da jih zastopajo. Ako pa hočejo priznati zasluge teh odborov za jugoslovansko stvar, naj tudi ti odbori v zapadni Evropi in Ameriki odpošljejo ententi istočasno svoje predstavnike. Na ta način bi se ustvarila jugoslovanska vlada in Narodno Vijeće, ki bi iz svoje sredine izbralo potrebno eksekutivno oblast. S to oblastjo bi ententa lahko začela pogajanja. Tako pa postaja položaj vedno temnejši, a odnošaji med Jugoslovani in Italijani, ki bi morali biti prisrčni vzbog zajedničke opasnosti in potrebe, postajajo napeti in neprijateljski. Ali je to koristno za Jugoslovane?«

= **Proklamacija kralja Nikite in Italijani.** Leonardo Azzarito priobčuje v listu »La Bilancia« članek o znani proklamaciji kralja Nikite in piše: »Vsebina kraljeve proklamacije je nad vse značilna in ne sme se dovoliti, da bi izginila neopažena, dasi bi to hoteli Jugoslovani v monarhiji in izven nje. Opetovano smo že naglašali, da bi bila federativna Jugoslavija silnejša garancija za Italijo, nego jedinstvena jugoslovanska država. Zato bi bilo koristnejše in bolj praktično tudi za same jugoslovanske narode, da se združijo v federacijo, ker se drug od drugega razlikujejo tako po jeziku, kakor tudi po tradicijah, po običajih in veri tako, da se zares naravnost izgublja jedinstveni etniški izvor. Pred vsem smatramo za potrebno, da velesile med Jugoslovane spravijo malo sloge in discipline, ker vlada med njimi velika zmeda, ker so brez prave in sigurne politične direktive in brez energičnega voditelja, ki bi užival avtoriteto in katerega bi priznavali vsi. Vse delovanje Jugoslovanov je neurejeno in nima točno odpredeljenega cilja za izvršitev jugoslovanske ideje.« — Malo sumljivo je, da hvalijo Italijani politiko kralja Nikole, dočim blatijo politiko ostalih jugoslovanskih činiteljev. Treba bo stati na straži!

= **Republikanci pozdravljajo kralja Petra.** »Giornale de Geneve« javlja: A Naville, predsednik švicarskega odbora za pomoč Srbiji, je poslal srbskemu kralju tole brzojavko: »Vaši prijatelji v Ženevi izražajo vam svoje vroče zadovoljstvo zbog osvobojenja Beograda ter goje spoštovanje, udivljenje in simpatije za vas, za prestolonaslednika, za junaško vašo vojsko in za ves srbski narod.« Telegram je podpisalo več uglednih oseb v Švici.

Dnevne vesti.

— **Izpremembe v sodni službi.** Odstavijo se: dr. Julius Schuster, kot prvi sodni zdravnik pri deželnem sodišču v Ljubljani; pri okrožnem sodišču v Mariboru: dr. Franc pl. Kočevar, predsednik okrožnega sodišča v Mariboru, August Modriniak, dež. sodni svetnik, Henrik Detitschek, višjesod. svetnik, dr. Jožef Oswatitsch, okrajni sodnik, dr. Franc Bytzek, okrajni sodnik, Viktor Verderber, prvi državni pravdnik. Na Koroškem se odstavijo: v Pliberku: dr. Vincenc Bauer, okrajni sodnik, dr. Emil Szerny, sodnik, v Dobrlivesi: Karl Higersberger, okrajni sodnik, v Rožeku: Franc Friedl, okrajni sodnik in na Štajerskem, v Brežicah: dr. Rudolf Kristl okrajni sodnik. Imenujejo se začasno: dr. Ivan Plečnik za prvega sodnega zdravnika pri dež. sodišču v Ljubljani, Tomaž Canikar za vodjo okrožnega sodišča v Mariboru, dr. Anton Mulej za vodjo okrajnega sodišča v Mariboru, Josip Lenart za okrajnega sodnika v Mariboru, dr. Ivan Hojnik za sodnika v Mariboru, dr. Martin Senior za sodnika v Mariboru, dr. Mirko vit. Grasselli za državnega pravdnika v Mariboru, dr. Rado Kušej za vodjo okrajnega sodišča v Pliberku, dr. Blaž Reichman za vodjo okrajnega sodišča v Borovljah, Alojzij Ehrlich za vodjo okrajnega sodišča v Dobrlivesi, Josip Sitter, višje dež. sodni svetnik v p., za vodjo okrajnega sodišča v Rožeku in dr. Ivan Krašek za vodjo okrajnega sodišča v Brežicah.

— **Iz sodne službe.** Premeščena sta višja pisarniška oficijala, in sicer Ivan Widmar od okrajnega sodišča v Črnomlju k okrajnemu sodišču v Ložu ter Ivan Ješe od deželnega sodišča v Ljubljani k okrajnemu sodišču v Žužemberku. — Pisarniški oficiant Konrad Degen je odstavljen od službovanja pri okrajnem sodišču v Celju in stavljen na razpolago predsedništvu višjega deželnega sodišča v Gradcu.

— **Iz sodnozdravniške službe.** Sanitetni svetnik dr. Julij Schuster je odstavljen od oskrbovanja poslov prvega sodnega zdravnika pri sodiščih v Ljubljani in na njegovo mesto imenovan sanitetni svetnik dr. Ivan Plečnik.

— **Promocija.** V petek, dne 28. novembra bo promoviran doktorjem filozofije na dunajskem vseučilišču gospod profesor Jože Rus iz Ribnice.

— **Referat o obrtnem šolstvu** je na mestu suspendiranega deželnovladnega svetnika dr. R. Praxmarerja začasno prevzel ravnatelj državne obrtne šole Ivan Šubic.

— **Suspendiran nemški profesor.** Narodna vlada SHS. je suspendirala profesorja Josipa Vesela na državni obrtni šoli od pouka in od nadzorstva obrtnih nadaljevalnih šol.

— **Iz Kranja.** Uradniško osobje okrajnega glavarstva in davkarije se je dne 25. t. m. izjavilo enodušno, da je za takojšnje popolno politično ujedinjenje s srbsko državo in to svojo izjavo svoječasno podpisalo. Nadalje so podpisali enako izjavo obrtniki v mestu Kranju. — Duševni delavci so podpisali isti dan izjavo, s katero se polnodušno pridružujejo izjavi duševnih delavcev v Ljubljani, objavljeni v Slov. Narodu 23. t. m., in zahtevajo takojšnje popolno politično ujedinjenje države SHS. z državo srbsko.

— **Poziv slovenskemu ženstvu!** Slovensko narodno ženstvo pozivljamo naj se v čim največjem številu udeleži pogreba srbskega nadporočnika Antonijevića, ki je umrl v deželni bolnici. Pogreb se vrši v četrtek 28. t. m. ob 2. popoldne iz deželne bolnice. — Franja dr. Tavčarieva, kot predsednica Splošnega slov. ženskega društva.

— **»Ljubljanski Sokol«.** Priprave za ureditev telovadnice v Narodnem domu so v teku, tako da bo v najkrajšem času mogoče pričeti z redno telovadbo. — Pristop k društvu javiti je po dopisnici br. Pavlu Skaletu, ravnatelju mestne klavnice v Ljubljani.

— **Pevce Glasbene Matice** prosi odbor, da se polnoštevilno udeleže jutri, v četrtek popoldne ob ¾ na 2. uro pred deželno bolnico pogreba v Ljubljani umrlega srbskega častnika gosp. Stojana Antonijevića in da s petjem počaste našega brata junaka.

— **Pogreb srbskega poročnika Stojana Antonijevića** bo jutri, v četrtek, dne 28. novembra ob 2. popoldne od civilne deželne bolnice. Govorila bosta na grobu srbski častnik v imenu srbskih častnikov in dr. Fr. Ilešič, Pela bo »Glasbena Matica«.

— **Sestanek rezervnih častnikov.** Ker se je na sinočnjem prijateljskem sestanku zbralo toliko rezervnih častnikov, da so bili prostori pri Mraku premajhni, se je preložil sestanek na danes ob 8. uri zvečer v Union.

— **Poveljnika jugoslov. polka »Nanos«,** o katerem poročamo na drugem mestu, sta nadporočnika Milan Plu in Evgen Sila.

— **Domač kruh za domače ljudi.** Dočim se vsakega Slovenca takoi izti ra iz nemških dežel, je žalibog v Jugoslaviji drugače. Veliko število slovenskega moštva vseh kategorij opravlja njim neprimerno službo ali pa brez kruha tava po ljubljanskih ulicah, dočim se najde skoro v vsaki vojaški pisarni trde Nemce ali nemškutarje, ki sedijo na gorkem ter se na tihem muzajo svojim kolegom - trpinom. Ali ni kruha za domačine na domačih tleh, o se Nemci kretajo v naših uradih ter odjedajo kruh upravičenim?

— **»Sokol I.«** bratsko vabi vse prijatelje Sokolstva, ki žele vstopiti k njegovemu društvu kot člani ali članice, da prijavijo svoj pristop. Cenjeni stariši, ki imajo namen svojo deco pošiljati k naši deški odnosno dekliški telovadbi, naj nam naznanijo imena svoj otrok. Ravnotako pa prosimo tudi gospode obrtnike, da vpišejo svoje vajence za obisk telovadbe našega obrtnega naraščaja. Vse prijave sprejema odbor v društvenem lokalu trg Tabor 2 ob uradnih urah od 6.—8. zvečer. V tem času pojasnjuje odbor tudi vse društvene zadeve. Da se preikomoč udeležbi število in bivališče vsega članstva, prosi odbor tudi dosedanje brate, sestre in naraščaj, da obnove svoje prijave tekom tega tedna. Bratje, zbirajte člane - članice, hitite s prijavami! Na zdar! Ljubo, podstarosta.

— **Bratje Sokoli jezdeci.** Ustanovni sestanek sokolskega jezdnega odseka se vrši v nedeljo, dne 1. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Zvezni sobi Narodnega doma, vhod skozi malo dvorano. Gre za združitev obeh bivših sokolskih odsekov. Vabljeni pa so tudi vsi prijatelji ježe. Na zdar! — Pripravljalni odbor.

— **Na shodu v Narodnem domu,** ki ste ga priredili gosp. in pol. društvi za dvorski in kolizejski okraj, je govoril g. dr. Fran Novak o političnem položaju in o ujedinjenju s Srbijo. Njegova izvajanja so sprejeli poslušalci z navdušenjem in iskrenim odobravanjem. Drugi govornik je bil R. Pusto-slemšek.

— **Romunski denar.** Pišejo nam: Romunskega denarja, katerega je uvedla Nemčija v zasedenem romunskem ozemlju, ne menja tukajšnja avstro - ogrska banka. S tem je veliko naših ljudi oškodovanih, ker niso imeli prilike, da bi v Romuniji zamenjali te nemške bankovce za naš denar. Ne bi pa bi prav, ako bi pri tem ostalo. Vsi oni, ki imamo tak denar, se obračamo do Narodne vlade s prošnjo, da posreduje na pristojnih mestih, da nam avstro - ogrska banka menja ta, po Nemcih izdani romunski denar, katerega smo si za časa vojne bridko zaslužili.

— **Hrvatske znamke.** Dne 29. t. m. se dado v promet prve hrvatske znamke. Izdalane so bile v Zagrebu. Izdado se znamke po 10 vin. v rdeči barvi, po 20 vin. v sivozeleni, po 25 vin. v modri in po 45 vinarjev v rožnati barvi. Načrte za znamke sta napravila umetnika Sabljić in Valić. Na znamkah je slika, ki predstavlja sužnja, ki je zlomil verige. Zgoraj je napis Hrvatska v desnem in levem kotu pa črke SHS. Na spodnjem delu znamke je videti grb Hrvatske, Slavonije in Dalmacije. Pod njim datum 29. oktobra 1918. V kotih na spodnjem delu znamke je levi in desni strani utisnjena znamkina cena.

— **Za narodni sklad.** Obitelj Manko daruje v počeščenje na g. Norberta Zanier 50 K. V enaki namen daruje Terezina Verbajs 20 K.

— **»Slovenska Matica«.** Odborova seja »Slovenske Matice« se bo vršila v četrtek, dne 28. novembra 1918. ob 6. zvečer v društvenih prostorih.

— **Ljubljanski učiteljišniki!** Gojenci ljubljanskega učiteljišča, ki vsled vojne niso mogli priti do izrelostnega izpita, se vabijo, da se udeleže sestanka, dne 30. listopada ob 3. uri popoldne v restavraciji »Novi svet« na Marije Terezije cesti v Ljubljani.

— **Učitelji vpokojenci in učiteljske vdove,** ki še niso v nedeljo 24. t. m. plačali premoga, naj pridejo istega plačat v četrtek 27. novembra od 5. do 6. popoldne v telovadnico na II. mestni deški ljudski šoli na Grabnu. 100 kg velja 10 kron. Kdor ne bi do tedaj plačal, ne dobi premoga pod nobenim pogojem.

— **Društvo uslužbencev finančne straže za Kranjsko** vabi vse slovenske izvenkranjske tovariše, da sporoče čimpreje svoje naslove društvenemu predsedniku Antonu Česniku, pregledniku v Mengšu.

— **Uradni list Narodne vlade SHS. v Ljubljani.** Včeraj je izšla 13. številka.

— **»Demokracija«,** štev. 19.—22. je že dotiskana. Uprava je še ni razposlala, ker so bile poštne razmere doslej precej zmedene. Koncem tega tedna pa razpošljemo to številko. Vse, ki so v zadnjih tednih izpremenili svoje naslove, prosimo, da nam takoj sporoče nove naslove. — Uprava »Demokracije« v Ljubljani.

— **Kje je obleka za begunce?** Iz pisarne Narodnega sveta smo prejeli: naši begunci so že septembra oddali staro obleko, da dobijo toplo zimsko obleko, toda še danes je niso dobili. Kje je ta obljubljena obleka, katero begunci in njihovi otroci vsled zime tako nujno potrebujejo? Prosimo pristojno oblast, da se takoj zgane in begunce obleče za zimo.

— **Slovenskih sirot** iz Primorja je v taborišču v Wagni še 37 dečkov in 28 deklic pod 14. leti. Štajerska deželna vlada priganja, da se jih spričo pomanjkanja živil in kuriva čim prej prevzame semkaj. Kdor bi želel takega otroka vzeti za svojega ali v rejo, naj to neutegoma sporoči poverjeništvu za socijalno skrb v Ljubljani (na sodišču).

— **Umrl je** na Dunaju gospod Andrej Valjavec, uslužbenec južne železnice, oče odvetnika dr. Pavla Valjavca in finančnega komisarja dr. Ljudevita Valjavca.

— **Komisija za preskrbo vračajočih se vojnikov v Ljubljani.** Turjaški trg št. 4/I., javlja, da so se zglasili vojni invalidi, ki bi bili pripravljeni sprejeti naslednja mesta: 7 pomožnih pisarniških moči, 3 trgovske sluge, 2 pisarniška sluga, 1 paznik, 1 oskrbnik, 1 trgovski sotrudnik, 1 vratar, 2 za lahka dela, 1 uradniški asistent, 1 bančni uradnik, 2 železniška sprevodnika. Prosi se, tozadevne urade in delodajalce, da zglase prosta mesta pri gorijimenovani komisiji.

— **Begunski vlak.** Poverjeništvo za promet naznanja: Dne 30. novembra 1918 vozi direktni begunski vlak iz Ljubljane glavni kolodvor do Trsta južni kolodvor. Tudi vozovi, namenjeni proti Gorici in Pulju, se morejo priklopiti temu vlaku.

— **Vsi obrtniki, ki so interesirani** pri dobavi demobilizacijskega materijala, se pozivajo, da se sigurno udeleže važnega razgovora, ki se vrši v četrtek, dne 28. novembra točno ob 7. uri zvečer v verandi hotela »Union«. — Ivan Ogrin, podpredsednik trgovske zbornice.

— **Vsaka nadaljnja prodaja konj klatežev se ustavi.** Županstvom in vsem onim, ki so se bavili s prodajo konj, naročam, da pošljejo v najkrajšem času natančne obračune poverjeništvu za narodno brambo, denar o dajo pristojnim davčnim uradom, potrdilo o oddanem denarju pa prilože obračunu. Pač pa je še nadalje dovoljeno oddajanje konj kmetovalcem proti reverzu, ko je komisija konja precenila. — Poverjeništvo za narodno brambo: dr. Pogačnik Lovro l. r.

— **Javna dražba plemenskih krav** se vrši v četrtek 28. novembra na Zelenem hribu poleg dolenjskega kolodvora v Ljubljani. Dražba se prične ob 2. uri popoldne. — Vnovčevalnica za živino.

— **Spretnega stenografa in strojepisca** išče tajništvo Narodnega vieča v Zagrebu. Biti mora perfekten slovenski in nemški stenograf ter strojepisec. Nastop takoj. Prošnje na Narodni svet v Ljubljani. Pogoji jako ugodni.

Kdo ve kaj? Jožef Kokole, železničar v Rajhenburgu, prosi poročila o svojem sinu Jožefu, računskem podčastniku 117. pp., 7. stot., voj. pošt. 613. Oglasil se je zadnjič z laške fronte dne 6. septembra t. l. Stroške povrne in trud nagradi.

Kdo ve kaj? K predvčerajšnji vesti o medicincu Cirilu Cirmanu se dostavlja, da je bil kot kadetni aspirant v septembru 1915. v Galiciji in je služil zadnji čas, kakor se je poročalo, kot nadporočnik v češko - slovaški legiji. Ako je komu kaj natančnejšega znano o njem, naj blagovoli sporočiti na naslov: Jerica Cirman, nadučiteljeva vdova, Št. Vid nad Ljubljano.

V vednost. Pečar Anton Kovačič se je vrnil od vojakov in zopet vodi svojo tovarno peči na Glincah.

XI. razredna loterija se je priznala kot skupna last vseh narodnih držav. Vlade teh držav so o tem obveščene in bodo gotovo zastavile svoj vpliv pri prodaji teh srečk. Žrebanje 1. razreda te loterije se vrši 11. in 12. decembra t. l. Cene srečk so: ¼ 40 K, ½ 20 K, ¾ 10 K, ⅛ 5 K. Srečke prodaja Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Celju, Celovcu, Trstu, Splitu in Sarajevu. Opozarjamo p. t. reflektante na tozadevni inserat v našem listu.

Izgubljeno. V soboto, 23. novembra je bila na poti iz glavnega kolodvora v Ljubljani v Novo mesto in Poganice izgubljeno denarnica s približno 3000 K, dalje orožni list, lovski list, izvozni list za živila, popotno legitimacijo »Offener Befehl« št. 3. Pošteni najditeli naj proti nagradi pošlje najdeno na naslov Ernst Harisch, Ingenieur, Dunaj VII Lerchenfelderstrasse 131.

Dotičnik, ki je v soboto zvečer vzel vidno zavitek s kolesnim plaščem v Šiški v gostilni Petan, se opozarja, da isto tam vrne brez sodnih neprilik.

Zgubil se je ključek Wertheimove ga sistema od Marije Terezije ceste, po Bleiweisovi cesti do Dekliškega liceja. Najditelj se vljudno prosi, ga pri upravi »Slov. Naroda« oddati.

Izgubil se je srebrn obesek s slikama. Pošten najditelj se prosi, da ga odda proti nagradi Pod trančo št. 2/III. desno.

Izgubljeno. 23. t. m. sem izgubil zlat prstan v veliki dvorani Narodnega doma. Najditelj mi je slučajno bil naznanjen, tem potom ga prosim v teku treh dni ga oddati proti nagradi v uredništvu tega lista, sicer moram napraviti drug korak!

Našel se je v ponedeljek v Nar. gledališču na balkonu desno, obesek. Dobi se pri biljeterju Arm.

Našla se je ženna ura pred deželnim gledališčem v nedeljo popoldne. Dobi se v Knezovi ulici št. 235., drugo nadstropje.

Najnovejša poročila.

Upor madžarskih vojakov.

Budimpešta, 27. novembra. Pet najmlajših letnikov v Debrecinu, ki se jim je obljubilo, da bodo v kratkem odpuščeni, se je uprlo, pretepli so svoje častnike ter jih spodili. V mestu so izzvali velike izgrede in jeli tudi pleniti. V mestu je nastala velika panika. Da jih potolaži, je mestni magistrat jim obljubil, da bo jim izplačeval vsakemu 30 K dnevno.

Vojne izgube Avstro-Ogrske

Dunaj, 27. novembra. Listi priobčujejo statistične podatke o izgubah bivše avstro-ogrske armade. Armada je izgubila na mrtvih, ranjenih in pogrešanih skupaj **4 milijone ljudi.** Izmed teh je službeno dognano **da so mrtvi 800.000 mož.** Od 310 aktivnih generalov jih je padlo le 8, od 2308 štabnih častnikov jih je padlo le 359, izmed nižjih aktivnih častnikov jih je padlo 3888, dočim jih je izmed rezervnih častnikov padlo 8970. Padlo je v celem pet princev, med temi pa ni nobenega habsburškega ali parmskega princa.

Angleži zasedejo Bremen.

Frankfurt, 27. novembra. Angleži zasedejo v najkrajšem času Bremen, da vzpostavijo tamkaj mir in red.

Avstro-ogrski vjetniki v Italiji.

Lugano, 27. novembra. Število vseh vjetnikov bivše avstro-ogrske armade, ki se nahajajo v Italiji, se ceni na 700.000 mož.

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne. Danes zvečer ob pol 8. se ponovi opereta »Michujevi hčerki« za abonement »B«. — V četrtek popoldne ob 2. druga klasična predstava »Hamlet« izven abonementa samo za dijaštvo. — Zvečer ob 8. »Namišljeni bolnik« izven abonementa. — V petek ostane gledališče zaprto; v soboto zvečer opereta »Michujevi hčerki« ob pol 8. za abonement »C«. — V nedeljo popoldne ob pol 3. »V Ljubljano jo dajmo« in »Nemški ne znajo« izven abonementa, zvečer ob pol 8. »Laterna« izven abonementa. — Slavno občinstvo ima gotovo iz preišnjih časov razne kostume, ki jih morda sploh nihče več ne rabi. Zato prosi vodstvo »Narodnega gledališča« narodno zavedne družine, da blagovolijo podariti, oziroma za nižje cene prodati gledališču vse, česar ne potrebujejo, kar bi pa gledališču utegnilo mnogo koristiti. Gledališka garderoba je tekom vojne mnogo trpela in je sedaj nujno potrebna izpopolnitve. Zanašamo se, da ta naš apel na p. n. občinstvo ne bo ostal brez odziva.

Aprovizacija.

+ **Sveža repa za IX. okraj.** Stranke IX. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v četrtek dne 28. t. m. dopoldne pri Unionu v Spodnji Šiški. Stranka dobi za vsako osebo poljubno množino sveže repe; kilogram stane 20 vinarjev.

+ **Sveža repa za I. okraj.** Stranke I. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v četrtek dne 28. t. m. dopoldne pri Unionu v Spodnji Šiški. Določen je tale red: od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. Stranka dobi lahko poljubno množino sveže repe, kilogram stane 20 vinarjev.

+ **Sveža repa za II. okraj.** Stranke II. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir dne 28. t. m. in v petek dne 29. t. m. pri Unionu v Spodnji Šiški. Določen je tale red: v četrtek dne 28. t. m. popoldne od 2. do 3. št. 1 do 300, od 3. do 4. št. 301 do 600, od 4. do 5. št. 601 do 900. V petek dne 29. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 901 do 1200, od 9. do 10. št. 1201 do 1500, od 10. do 11. št. 1501 do konca. Stranka dobi lahko poljubno množino repe; kilogram stane 20 vinarjev.

+ **Kis na rdeče izkaznice B.** Stranke z novimi izkaznicami ubožne akcije, zaznamovanimi s črko B, prejmejo kis v četrtek dne 28. t. m., v petek dne 29. t. m. in v soboto dne 30. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v četrtek dne 28. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, popoldne od 2. do 3. št. 601 do 800, od 3. do 4. št. 801 do 1000, od 4. do 5. št. 1001 do 1200. V petek dne 29. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1201 do 1400, od 9. do 10 št. 1401 do 1600, od 10. do 11. št. 1601 do 1800, popoldne od 2. do 3. št. 1801 do 2000, od 3. do 4. št. 2001 do 2200, od 4. do 5. št. 2201 do 2400. V soboto dne 30. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 2401 do 2600, od 9. do 10. št. 2601 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 liter kisa, liter stane 1 K.

+ **Vžigalice in milo za II. okraj.** Stranke II. okraja dobe v četrtek, dne 28. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti vžigalice in milo na zelene krompirjeve nakaznice po naslednjem redu: od 8. do 9. štev. 1 do 300, od 9. do 10. štev. 301 do 600, od 10. do 11. štev. 601 do 900; popoldne od 2. do 3. štev. 901 do 1200, od 3. do 4. štev. 1201 do 1500, od 4. do 5. štev. 1500 do konca. Stranka dobi za vsako osebo po 5 škatljic vžigalic in 2 kosa mila, kar stane 1 K.

Bratje!

Včeraj je umrl v deželni bolnici srbski brat poročnik

Stojan Antonijević

v službi za našo domovino.

Pozivljamo Vas, da se udeležite njegovega pogreba v kroju. Pogreb se vrši v četrtek 28. t. m. ob 2. pop. iz mrtvašnice v deželni bolnici. Odhod iz „Narodnega doma“ ob pol 2. pop.

„Na zdar“.

„Slovenska Sokolska Zveza“.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Vagon bukovega oglja se proda. Nasl. pove upravništvo »Slovenskega Naroda.« 6851

Drogerijo v mestu, dobroidočo, vpeljano, kupim ali vzamem v najem. Ponudbe pod »H. G. 12« na upravništvo »Slov. Nar.« 6911

Dva lepa konja (par) zdrava in pohlevna, rabna za lahko in težko vožnjo, se kupita na Gorenjskem. Ponudbe pod »Konja 1918« na upr. »Sl Naroda«. 6812

Prodajalka mešane stroke, zmožna samostojno voditi trgovino, vešča slovenščine in nemščine, želi službe takoj ali pozneje. Ker ima veliko veselje do gospodinjstva in šivanja, je pripravljena v vsem pomagati. Naslov pove upr. »Sl.N.« 6804

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je najina ljubljena, nepozabna hčerka, oz. mamica 6878

Ivanka

umrla v soboto, 22. nov. t. l. Pogreb se je vršil v ponedeljek iz deželne bolnice.

Za mnogoštevilno spremstvo drage pokojnice k zadnjemu počitku se vsem iskreno zahvaljujeva.

V Ljubljani, 26. nov. 1918.

Joško, sinček. **Ivanka Bitenc,** mati.

Ovčja volna, čista, za eno postelino žimnico ali za več odej **se proda** ali zamenja za rjuhe. Kje, pove upr. »Slov. Nar.« 6861

Proda se: dober daljnogled in dobro ohranjen (salonski) gramofon s približno 100 ploščami. Naslov pove upr. »Sl Nar.« 6877

Fotografični aparat 6—9 originalnih kodaksov na zvitni film (Rollfilm) predvojno blago z jako dobrimi lečami **se proda.** Več pove **Podkrajšek, Miklošičeva cesta št 8.** 6885

Vozniki z enim ali dvema konjema in vozovi dobijo stalno vožnjo proti dobri plači. Tudi več **delavcev** se takoj sprejme. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda.« 6887

Več pridnih delavcev išče Žitni zavod **v Ljubljani,** Cesarja Jožefa trg. Delavci naj se zglase v pisarni zavoda v uradnih urah od 8-12 ure dopoldne in od 2-6 ure popoldne. Plačilo po dogovoru. 6855

Dva kovaška vajenca se sprejmeta. Prednost imajo tisti, kateri so se že kje učili. Zglasiti se je od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer pri vratarju Cesta na Kodeljevo št. 8. Plačilo po dogovoru. 6879

300 kron nagrade dobi, kdor preskrbi zakonskemu paru brez otrok **stanovanje** z 2—3 sobami in kuhinjo v sredini mesta, če le mogoče za takoj. — Naslov „Sredobran", Ambrožev trg, 7/I. pisarna. 9884

Sobna, napisna in druga pleskarska dela
(mirovni materijal) prevzema
Ivan Pirker in dr.
Ljubljana, Reber št. 11.

STANOVANJE
2 meblovani sobici in kuhinjo išče zakonski par brez otrok **za takoj ali pozneje.** Ponudbe pod šifro **„Častnik 6731"** na upravništvo „Slov. Nar." 6731

Starejša gospa
vajena fine in tudi večje kuhe, **se priporoča** kot huharica na ženitovanja v mestu ali na deželi. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda.« 6784

Kupi se pes,
dober nočni čuvaj. — Ponudbe pismeno ali osebno v trgovini, **Dunajska cesta štev. 11.** 6765

Spretne šivilje
za perilo **se takoj sprejmejo pri C. J. Hamann, Mestni trg 8.** 6763

Kupi ali v najem se vzame trgovska hiša
na Kranjskem ali Spodnjem Štajerskem.
Ponudbe pod „trgovska hiša" 340/6647 na upravništvo „Slovenskega Naroda".

COKLJE
z usnjenimi in platnenimi gornjimi deli **prodaja „Čevljarska zadruga" v Mirnu,** začasno v **Vrbovcu, pošta Mozirje, Savinjska dolina.** Cenik in vzorci na razpolago, 6568

Jugoslovanka
z večletno pisarniško prakso, z dobrimi spričevali, vešča strojepisja, brzopisja in vseh pisarniških del, išče primerne službe v kakem uradu ali drugi pisarni. Nastopila bi lahko takoj. Ponudbe na upr. „Slov. Naroda" pod „Vestna in marljiva". 6971

Proda se stavbišče
Knežji dvorec
(Fürstenhof) 6623
v Gosposki ulici v Ljubljani v izmeri okroglo 3600 m² in travnik na Barju v izmeri okroglo 18 ha. Pojasnila v odvetniški pisarni **dr. Edwin Ambrositsch v Ljubljani,** Knafljeva ul. 4.

Petrolejske peči
kuhala na razsvetlimi plin (rechaud), plinove peči, kopalne banje in kopalne peči ter raznovrstno železninsko blago priporočata **Breznik & Fritsch, trgovina z železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 17.** 6786

Zahvala.

Da bi preprečil opustitev za Gornjesavinjsko dolino nujno potrebnega postajališča v naški vasi, truđil se je gosp. **Anton Turnšek,** trgovec, v Rečici, na vse moči in skušal pri beljaškem žel. ravnateljstvu s posredovanjem doseči pogoje, ki bi sedanjemu oskrbniku tega postajališča omogočali še nadalje vršiti to službo. V svoji nesebičnosti se ni strašil ne truda ne potov, da bi dosegel ta cilj. Vsa čast možu, ki mu je blaginja ljudstva nad vse! V svojem in imenu drugih prizadetih mu izrekam torej najtoplejšo zahvalo za ves njegov dosedanji trud, proseč ga, naj nam tudi v bodoče v tej zadevi ne odreče svoje pomoči.

Paška vas, one 20. nov. 1918.

Josip Mihelec,
posestnik in gostilničar.

Zahvala.

Ob moji 70 letnici so me podružnice družbe sv. Cirila in Metoda počastile s pismenimi in brzojavnimi čestitkami ter pri tej priliki izrazile svojo radost o uspehih, katere je C. M. družba pri svojem šolstvu dosegla v zadnjih letih. Nekatere so poslale tudi vsote za »obrambni sklad«.

Slavni družbeni odbor pa mi je vpričo zastopnic in zastopnikov vseh ljubljanskih podružnic izročil krasno izdelano diplomo za moje častno članstvo C. M. družbe.

Za vse to izredno počaščenje izrekam odboru, podružnicam, prijateljem in znancem, ki so se mene ob 70letnici spomnili, svojo iskreno zahvalo ter jih prosim, da ostanejo družbi sv. Cirila in Metoda tudi nadalje zvesti prijatelji in sotrudniki.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1918.

Andrej Senekovič,
prvomestnik C. M. družbe.

Inteligentna gospodična z dveletno prakso in dobrimi izpričevali želi službe kot uradnica. Naslov pove upr. „Slov. Nar.". 6883

Gospodične
se sprejmejo na hrano in stanovanje. Tudi so **železne peči naprodaj. Mestni trg 25, I. nadstr.** 6629

Blago za moške obleke
prodaja in razpošilja po nizki ceni izvdka **Pavel Šega v Gradcu, Grazbachgasse 30.** 6736

Večja množina
krilnih črpalk
ter **gumijastih cevi** 1 in 1¼ cole svetlobe, **je dobiti** pri **Breznik in Fritsch,** trgovina z železnino **v Ljubljani, Sv. Petra c. 17.** 6785

ČEVLJI
z gumastimi podplati kakor tudi usnjati nabitki se zopet dobe pri **Peter Kozina & Co. v Ljubljani, na Bregu 20.** 6462

Stare damske klobuke
sprejema v popravilo in tudi nove prenareja na nove oblike **Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobu,** pošta **Domžale pri Ljubljani.** — Cene primerno nizke, postrežba točna. — 5498

Krema za čevlje
prve vrste, črna ali rumena, v velikih steklenih lončkih tucat K 4.50. V kovinastih dozah št. 3 (125 gramov) samo črna tucat K 3.50. Po povzetju pošilja eksportno podjetje **M. Jünker, Zagreb št. 15, Petrinjska ul. 3/III.** Z naročitvijo naj se pošlje polovica zneska. 6085

Proda se:
novo **Puchovo kolo** z novo pnevmatiko, večja množina boljših **novih vreč tri dvokolesne kočije, stroj** za čiščenje žita in vrtni **sklopni stoli** ter **dalmatinsko vino.** — Povpraša se: **Prešernova ulica štv. 54/I.** med 4 in 5. uro popoludne. 6479

Krema za britje
najboljše kakovosti, poraba brez vode, porcelanski lonček s **7·50.**

MILO za BRITJE
pristno, najboljše vrste, 3 kom. **K 9.—** 1 kg **K 34.—.** Proti vpošiljatvi zneska naprej dobavlja **M. Jünker,** ekspertno podjetje **v Zagrebu štev. 15, Petrinjska 3/III. Hrvatska.** — 4798

Alojzij Hočevar,
sodnik
Franica Hočevar roj. Trdan,
poročena
Novo mesto, dne 27. nov. 1918.
Mesto posebnega obvestila.

POZOR!
Prima papirnato špago in trakove za čevlje iz papirja, pavole in žime dobavlja najceneje razpošiljalnica — 6160
Küttner, Gradec,
Grazbachgasse 56.

Kupujem zmedene
ženske lase.
Stefan Strmoli,
Ljubljana, Pod Trančo št. 3.
POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer ob delavnikih samo od 9. do pol 1

Prazna soba s posebnim vhodom in z električno razsvetljavo, lepa, v sredini mesta, **se odda.** Poizve se v upr. »Sl. Nar.« 6863

Iščem deklico revnih staršev ali brez staršev, če prav še hodi v šolo, nekoliko v pomoč. Naslov pove upr. „Slov. Naroda." 6891

Kuhinjsko tehtnico do 5 kg teže, z uteži vred kupim ali zamenjam za fižol. **Franc Čuk,** Toplice, Zagorje ob Savi. 6873

Kočija nova, lahka, napol pokrita za 1 ali 2 konja, konjska oprema iz usnja za 2 konja in 1 konja **proda** Dr. Lampret, Rimska c. 18/II.

Trčanega medu finega, se proda vsaka količina na debelo ali na drobno. Razpošilja in na vsa vprašanja odgovarja **Josip Haluzan,** Križevci (Hrvatska). 6875

Fin švicarski sukanec temnosive barve v vretencih ter različne **vžigalnike in kresilne kamenčke** priporoča **Ignacij Vok,** Ljubljana, Sodna ulica 7. 6846

Dovršen šestošolec vešč strojepisja želi vstopiti za farmacevta v lekarno. Cenj. ponudbe pod **„Jugoslovan/5869"** pošta Sv. Križ pri Kostanjevici, Dolenjsko. 6859

Išče se družina Kuštrin sopog spremstvo drage pokojnice k zadnjemu počitku se vsem iskreno zahvaljujeva. Bila je do zadnjega menda **v Zatičini,** Dolenjsko. Sedanji naslov **se prosi na: Medvešček,** Turjaški trg 4./III. v Ljubljani. 6889

Zamenjam hišo pri Mödlingu pri Dunaju. Zidana je l. 1914 in ima 2 prodajalni, 5 stanovanj, vrt. Zamenjam jo za hišo v Ljubljani, Celju ali kje drugje. Ponudbe pod **„Hausbesitzer, Mödling, Thomastrasse 17.** 6880

Izurjeno natakarico ki bi vzela gostilno na račun in bi zamogla v to svrho položiti primerno kavcijo, **iščem** za staro, dobro znano gostilno »pri Majarončku« na Stari poti 1. Nastop takoj. 6865

Slovenski strojnik iz črnovojne službe se vračajoč, želi sprejeti primerno službo **na** deželi. Zmožen je opravljati vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Prednost ima kraj z naravnimi krasotami za slikanje. Ponudbe na upravništvo »Slov. Nar.« pod **„Slov. strojnik 6857".**

Theodolit se ceno **proda.** Kje, pove uprav »Slov. Naroda.« 6871

Retuširanje fotograf. plošč se sprejme. Delo čedno in točno. Naslov pove upr. »Slov. Nar.« 6790

Sobo za dve osebi iščem. Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod **„Trst 3/6827"**

Otroški stolček, dobro ohranjen, **se kupi.** Naslov se izve v upr. »Slov. Naroda.« 6874

2 para škornjev, še malo nošenih, št. 41, **se proda** po primerni ceni. Naslov v upr »Sl N.« 6872

Damsko kolo in sanke se pod ugodnimi pogoji prodajo. Kje, pove uprav. »Slov. Nar.« 6870

Suha drva, 4 železniške vagone ima **na prodaj** Alojz Podržaj, Cušperk pri Grosupljem. 6869

Naprodaj je več vagonov **korenja.** Cena po dogovoru. Vpraša se pri „Balkanu", Dunajska cesta 33. 6862

Takoj se kupi damski kožuh in damski snežni čevlji. Naslov pove uprav. »Slov. Nar.« 6881

Vožnje se prevzemajo za razpeljavo premoga in drv. Naročila sprejema trgovina **Ivan Bahovec, Sv. Jakoba trg 7.**

Trije konjski hlapci, trezni, in pošteni, ni se sprejmejo proti dobri plači; hrana in stanovanje v hiši, nastop takoj. Fran Karlovšek, posestnik in trgovec na Lavi pri Celju. 6810

60 K stane fina in trpežna, siva volnena jopica (sviter) lastnega izdelka na gumbe, zelo pripravna za dame in gospode, toda le za tistega, kateri se takoj pošuri. **Fran Kos, Ljubljana Sodna ulica.** 6821

Vojnopoštne znamke italijanske, kompletne serije, tudi hrvatske ali jugoslovanske oficijelne provizije kupim. Briefmarkenhaus Josef Baumgarten, Dunaj (Wien) I, Wollzeile 32. 6864

Oglje V petek dne 29. t. m. se bo prodajalo oglje v vrečah, katere naj vsak kupec seboj prinese, ter nadalje vsak torek in petek od 8. do 3. ure popoldne pri gostilni Kramar, na dvorišču, Glince, cena za kilogram je K 1·15. Tvrdka **A. Gušlan, Ljubljana,** Karlovška cesta št. 15. 6851

Zamenjo avstr. lir (izdanih za ital. okupacijske kraje) posreduje: **Zavarovalna agentura Mestni trg, štev. 25.** nasproti magistrata. Uradne ure od 3—6 popoldne. 6888

Zahtevajte povsod!
Toaletno medicinalno milo „WAX"
Izumitelj **dr. Trece** v Trstu
Za umivanje rok in obraza je najboljše milo sedanjosti.
Milo **„Wax"** stori fino mehko kožo. Že po trikratnem umivanju zapaziš učinek. Milo **„Wax z lisoformom"** učinkuje razkuževalno. Milo **„Wax s katranom"** je priporočljivo proti kožni bolezni. Milo **„Wax"** z lisoformom ali katranom stane komad **K 5·—,** brez lisoforma ali katrana pa **K 4·50.**
Za lekarne in drogerije primeren popust 6745
Glavno zalogo za Kranjsko ima lekarna **Ubald pl. Trnkoczy v Ljubljani.**

Za Božič in Novo leto
priporoča 6649
fotografske umetniške slike
A. BERTHOLD,
fotografski umetni zavod, Ljubljana, Sodna ul. 13.

JANKO TORKAR
finančne straže nadpaznik
MINKA TORKAR roj. BERNARD
poročena.
Jesenice, 28. listopada 1918. 6858

6860
ČEVLJI
damski nizki in visoki, vseh barv, moški črni, vse najfinejše usnje in moderne oblike sem zopet nakupil in priporočam svojim cenj. strankam brez nakaznic.
Primerna in najboljša božična darila.
H. SELJAK, „Turul" Ljubljana, Prešernova ulica

Osvald Dobeic,
trgovina z mešanim blagom, LJUBLJANA, Martinova cesta 15
priporoča nastopno blago kakor: **razne svetilke, gorilnike, kotle z loncem, ročke (kangle) za mleko, metle, pisalni papir v mapah, kuverte, stenj** (taht) št. 3, 8, 11, sive moške **rokavice,** male otročje **nogavice, svilen trak** v vseh barvah in širokosti, **toaletno milo** ter **Ercal-čistilo.**
Obenem kupim 6746
pisalni stroj ter **pisalno mizo** in **valčke (cilindre) št. 5, 8.**

Zahvala.

Za vse mnogobrojne dokaze toplega sočutja povodom prebridke izgube našega nepozabnega soproga, očeta, sina in zeta, gospoda

Slavkota Pernič
postajnega mojstra

za pomoč pri bolezni, tolažbo ob smrti, darovateljem vencev in šopkov, pevcem, g. postajenačelniku, g. župniku ter vsem ostalim železničarjem kakor tudi drugim ostalim za spremstvo na njegovi zadnji poti bodi izrečena presrčna zahvala.

Boršt, dne 22. listopada 1918. 6866

Žalujoča soproga.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom bridke izgube naše preblage soproge, ozir. dobre mamice, gospe

Alojzije Jagodic

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo slavnemu predsedstvu „Rdečega križa", dalje vsem sorodnikom, gg državnim uradnikom za obilo udeležbo pri pogrebu, kakor tudi darovateljem krasnega cvetja.

Ljubljana, 27. novembra 1918. 6893

Žalujoči ostali.

Velika skrb odvzeta gospodinjam!

Nobenega pranja v hiši več, ako oddaste Vaše perilo

Prvi jugoslovanski pralnici,

katera Vam Vaše perilo na sledeči način očisti 1. da se perilo le opere in posuši, 2. da se perilo opere in zgladi, 3. da se perilo opere in fino zlika. Opozarja se na to cenj. gospodinje, da se za pranje perila rabijo samo neškodljiva čistilna sredstva ter bo perilo pri tem načinu pranja mnogo bolj obvarovano kot je bilo to pri navadnem pranju mogoče. S tem je gospodinjam odvzeta velika skrb za nabavo mila kakor tudi ves trud. Perilo se sprejema po številu kosov, zaračuna pa pranje po teži perila. Perilo se oddaja v moji tovarni **Poljanski nasip št. 4,** poleg Katoliške tiskarne. Lahko me pa tudi z dopisnico obvestite ali pa v moji **filijalki Šelenburgova ulica št. 3,** na kar pridem na dom perilo brezplačno iskat. Z vsemi prevzetimi predmeti se postopa pri pranju kar najskrbnejše in strokovnjaško. Z zagotovilom cene, točne in natančnejše izvršitve vseh prevzetih predmetov se priporočam za prav mnogobrojna naročila.

Josip Reich, **Poljanski nasip št. 4., kemična čistilnica in barvarija, oddelek za belo perilo.**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 10,000.000.- kron. **Stritarjeva ulica štev. 2.** Rezervni fondi nad 2,000.000.- kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, financira eraričnе dobave in dovoljuje
APROVIZACIJSKE KREDITE.